

Lovforslag nr. L 65. Fremsat den 23. oktober 1991 af boligministeren (Svend Erik Hovmand)

Forslag

til

Lov om ændring af realkreditlov

(Adgang til at optage ansvarlig indskudskapital, ophævelse af tolagsbelåningen, konkurs-, og tavshedspligtbestemmelser m.v.)

§ 1

I realkreditloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 553 af 16. juli 1991, foretages følgende ændringer:

1. I § 12, stk. 2, nr. 4 ændres »egenkapital« til: »ansvarlige kapital«.

2. I § 30, stk. 3, ændres », type IS,« til: », type I eller IS,«.

3. I § 33, stk. 1, ændres »stk. 2-4« til: »stk. 2-3«.

4. I § 33, stk. 2 og 3, udgår »jf. dog stk. 4.«.

5. § 33, stk. 4, ophæves.

6. § 34, stk. 5 affattes således:

»Stk. 5. Til kollektive varmeleverende energiforsyningsanlæg kan ydes supplerende nominallån til finansiering af hele eller en del af terminsydelsen i de første 5 år af løbetiden for et allerede optaget nominallån.«.

7. § 42, stk. 1, affattes således:

»Værdiansættelsen af industri- og håndværksejendomme sker på grundlag af ejendommens grund og bygninger samt medpantsatte maskiner og andet tilbehør, herunder ledningsnet. Indeksloan kan alene ydes på grundlag af værdien af grund og bygninger.«.

8. I § 42, stk. 2, udgår: »dog«.

9. I § 49, stk. 1, 2. pkt. ændres »egenkapital« til: »ansvarlige kapital«.

10. I § 49, stk. 2, 1. pkt., ændres »egenkapital« til: »ansvarlige kapital«.

11. I § 50, stk. 2, ændres »egenkapital« til: »ansvarlige kapital«.

12. Kapitel 9 affattes således:

»Kapitel 9

Solvens

§ 53. I et realkreditinstitut skal den ansvarlige kapital til enhver tid mindst udgøre 8 pct. af realkreditinstitutets risikovægtede aktiver og ikke-balanceførte poster, dog mindst 150 mio. kr.

Stk. 2. Kravet til den ansvarlige kapital, bortset fra kravet om mindst 150 mio. kr., skal være opfyldt både i de enkelte serier med seriereservefonde og i realkreditinstituttet i øvrigt.

Stk. 3. Boligministeren kontrollerer mindst to gange om året, om realkreditinstituttet opfylder kravene i stk. 1 og stk. 2.

Stk. 4. Såfremt et realkreditinstitut ikke opfylder kravet i stk. 1 eller stk. 2, kan Finanstilsynet fastsætte en frist, inden for hvilken disse krav skal være opfyldt.

Stk. 5. Boligministeren fastsætter regler om risikovægtning af aktiver og ikke-balanceførte poster samt om kontrol af opfyldelsen af kravet til den ansvarlige kapitalens størrelse.

F. t. l. vedr. realkreditlov

§ 53 a. Et realkreditinstituts ansvarlige kapital beregnes som summen af kernekapitalen opgjort efter § 53b og § 53e og den supplerende kapital opgjort efter § 53c og § 53e, med fradrag af de i § 53d nævnte beløb.

Stk. 2. Den supplerende kapital må ikke medregnes med mere end 100 pct. af kernekapitalen opgjort efter § 53b og § 53e.

Stk. 3. Boligministeren kan fastsætte bestemmelser om opgørelsen af den ansvarlige kapital, herunder om medregning af og vilkår for optagelse af andre kapitalelementer.

§ 53 b. Kernekapitalen består af:

- 1) realkreditinstituttets seriereservefonde i serier, hvor der ikke er tilbagebetalingspligt til låntagerne,
- 2) Den del af seriereservefondene i serier med tilbagebetalingspligt, jf. § 57, stk. 2, som ikke kan komme til udbetaling,
- 3) indbetalt aktiekapital,
- 4) overkurs ved emission og
- 5) andre reserver.

Stk. 2. Kernekapitalen reduceres med realkreditinstituttets beholdning af egne aktier, immaterielle aktiver og årets løbende under-skud.

§ 53 c. Den supplerende kapital består af:

- 1) opskrivningshenlæggelser,
- 2) den del af seriereservefondene i serier med tilbagebetalingspligt, der modsvarer kravet i § 53, stk. 2, og
- 3) ansvarlig indskudskapital i form af værdipapirer med ubestemt løbetid og andre kapitalindskud.

§ 53 d. Har et realkreditinstitut en kapitalandel i et andet kredit- eller finansieringsinstitut, der overstiger 10 pct. af sidstnævnte aktie-, garanti- eller andelskapital, skal andelen fradrages ved beregningen af realkreditinstituttets ansvarlige kapital. Endvidere fradrages realkreditinstituttets efterstillede kapitalindskud i det pågældende kredit- eller finansieringsinstitut.

Stk. 2. Har et realkreditinstitut andre end de i stk. 1 nævnte kapitalandele samt efterstillede kapitalindskud i kredit- og finansieringsinstitutter, der tilsammen overstiger 10 pct. af realkreditinstituttets ansvarlige kapital før de i stk. 1 og 4 nævnte fradrag, fradrages den overskydende del.

Stk. 3. Et realkreditinstitut skal ikke fradrage kapitalandele og efterstillede kapitalindskud i andre kredit- og finansieringsinstitutter samt i datterselskaber, der driver accessorisk virksomhed, som sammen med realkreditinstituttet er omfattet af konsolidering.

Stk. 4. Et realkreditinstituts kapitalandel og efterstillede kapitalindskud i et datterselskab, der driver accessorisk virksomhed, fradrages ved opgørelsen af realkreditinstituttets ansvarlige kapital.

§ 53 e. Et realkreditinstituts kernekapital, opskrivningshenlæggelser samt eventuelle andre kapitalelementer, jf. § 53a, stk. 3, skal være fratrukket enhver form for skat, der kan forudses på det tidspunkt, hvor beløbet beregnes, eller det skal være behørigt tilpasset, i det omfang skat reducerer det beløb, hvormed denne kapital kan anvendes til dækning af risici eller tab.

§ 53 f. I serier med tilbagebetalingspligt, der er åbnet før den 1. januar 1973, kan kravet til den ansvarlige kapital opfyldes med den i § 53c, stk. 1, nr. 2, nævnte kapital.

Stk. 2. I serier med tilbagebetalingspligt, der er åbnet før den 1. januar 1973, kan den i § 53b, stk. 1, nr. 2, nævnte kapital, som ikke medgår til dækning af kravet til seriens ansvarlige kapital, medregnes som kernekapital ved opfyldelsen af kravet til den ansvarlige kapital for realkreditinstituttet i øvrigt. Det beløb, som medregnes efter 1. pkt., må dog ikke overstige kernekapitalen i realkreditinstituttet i øvrigt.«

13. § 55, affattes således:

»§ 55. For lånet hæfter låntagerne både med det pantsatte og personligt over for serien henholdsvis realkreditinstituttet i øvrigt.

Stk. 2. For de forpligtelser, realkreditinstituttet i øvrigt har påtaget sig, hæfter låntagerne ikke.«

14. I § 56 indsættes efter stk. 1 som nyt stk.:

»Stk. 2. En serie kan optage ansvarlig indskudskapital. Den solidariske hæftelse efter stk. 1 kan ikke gøres gældende over for låntagerne til dækning af krav fra indskydere af ansvarlig indskudskapital. For serier med tilbagebetalingspligt åbnet før den 1. januar 1973 finder 1. pkt. ikke anvendelse«.

Stk. 2 og 3. bliver herefter stk. 3 og 4.

15. § 56, stk. 2, som bliver stk. 3, affattes således:

»*Stk. 3. En serie hæfter ikke for de forpligtelser, realkreditinstituttet i øvrigt har påtaget sig.*«

16. § 57 affattes således:

»§ 57. For serier, hvor låntagerne hæfter solidarisk, eller hvor der er truffet bestemmelse efter § 54, stk. 3, skal realkreditinstituttet oprette en seriereservefond. For andre serier eller grupper af serier kan instituttet vælge at oprette en seriereservefond.

Stk. 2. Det kan i vedtægterne eller lånevilkårene bestemmes, at låntagerne ved indfrielse af lånet har krav på at få udbetalt en andel af seriereservefonden.

Stk. 3. Seriens indtægter består af rente og lignende af pantebreve, indskud, bidrag, gebyr og lignende indtægter samt afkast af seriens aktiver og ikke-balanceførte poster. Seriens udgifter består af rente og lignende af obligationer og andre værdipapirer, udbetalinger af reservefondsandele, udgifter til administration og lignende, udgifter forbundet med optagelse og forrentning af ansvarlig indskudskapital, tab og hensættelser til sandsynliggjorte tab på seriens aktiver og ikke-balanceførte poster samt andelen af realkreditinstituttets skat.«

17. I § 58, stk. 1, ændres: »realkreditinstituttets midler til: »øvrige midler i realkreditinstituttet.«

18. § 58, stk. 2, affattes således:

»*Stk. 2. Der skal ske overførsel af midler til en serie fra realkreditinstituttet i øvrigt, såfremt det er nødvendigt for at opfylde kravet til seriens ansvarlige kapital, jf. § 53, stk. 2, medmindre en sådan overførsel medfører, at realkreditinstituttet i øvrigt ikke længere vil kunne opfylde kravet i § 53, stk. 2.*«

19. I § 58, stk. 3, ændres »til realkreditinstituttet« til:

»til realkreditinstituttet i øvrigt« og »stk. 2, 1. pkt.« til: »§ 53, stk. 2.«

20. I § 58, stk. 4, ændres »seriereservefondene« til »serier«.

21. § 59 affattes således:

»§ 59. Erklæres et realkreditinstitut konkurs, anvendes seriernes midler til betaling af krav fra indehavere af realkreditobligationer og andre værdipapirer, jf. § 1, stk. 3, og § 2, stk. 1 i den pågældende serie eller gruppe af serier med seriereservefonde samt krav på de fra konkursdekretets afsigelse påløbne renter på de nævnte fordringer. Derefter dækkes de i § 57, stk. 2, nævnte krav. Overskydende midler indgår herefter i konkursmassen, jf. konkurslovens § 32.

Stk. 2. Erklæres et realkreditinstitut konkurs, anvendes midler i instituttet i øvrigt til betaling af krav fra indehavere af realkreditobligationer og andre værdipapirer, der ikke er udstedt i serier med seriereservefonde, samt krav på de fra konkursdekretets afsigelse påløbne renter på de nævnte fordringer. Midler, der anvendes efter 1. pkt., kan dog højst udgøre de til realkreditobligationerne og andre værdipapirer svarende pantebreve, jf. § 1, stk. 3, og § 2, stk. 1, samt et beløb svarende til 8 pct. af pantebrevens risikovægtede værdi. Overskydende midler indgår herefter i konkursmassen, jf. konkurslovens § 32.

Stk. 3. Konkursmassen anvendes til betaling af krav i overensstemmelse med reglerne i konkurslovens kapitel 10. Krav fra indehavere af realkreditobligationer og andre værdipapirer samt krav på de fra konkursdekretets afsigelse påløbne renter på de nævnte fordringer, betales dog i lige forhold efter de i konkurslovens § 96 nævnte krav, men før de i konkurslovens § 97 nævnte fordringer.«

22. I kapitel 11 affattes overskriften således:

»*De til egenkapitalen svarende midlers anbringelse*« til: »*Placeringsregler m.v.*«

23. § 60 affattes således:

»§ 60. Et realkreditinstitut skal mindst have bragt midler i børsnoterede obligationer opgjort til kursværdi svarende til 60 pct. af realkreditinstituttets ansvarlige kapital med fradrag af det beløb, hvormed den solidariske hæftelse er medregnet i denne kapital og med tillæg af midler i serier med tilbagebetalingspligt, der ikke medtages i den ansvarlige kapital.«

24. I § 61, stk. 1, ændres »egenkapital« til: »ansvarlige kapital«.

25. I § 61, stk. 3, 1. pkt., ændres »egenkapital« til: »ansvarlige kapital«.

26. Efter § 62 indsættes:

»§ 62 a. Midler i serier må ikke indskydes som ansvarlig indskudskapital, i andre serier eller i realkreditinstituttet i øvrigt.«

Stk. 2. Midler i realkreditinstituttet i øvrigt må ikke indskydes i serier som ansvarlig indskudskapital, medmindre der mindst er optaget ansvarlig indskudskapital for et tilsvarende beløb i realkreditinstituttet i øvrigt.

27. I § 65, stk. 1, ændres »egenkapitalkravet« til: »kravet til den ansvarlige kapital«.

28. I § 77, stk. 3, 1. pkt., ændres »de til egenkapitalen svarende midlers anbringelse« til: »placeringsregler m.v.«.

29. I § 77, stk. 3, 2. pkt., ændres »egenkapital« til: »solvens«.

30. § 80, stk. 2, nr. 3, affattes således:

»3) hvis et realkreditinstitut ikke opfylder kravet til den ansvarlige kapital, jf. § 53, stk. 1 eller 2, og ikke har tilvejebragt den foreskrevne ansvarlige kapital inden for den i henhold til § 53, stk. 4, fastsatte frist.«

31. I § 81, stk. 1, ændres »egenkapitalkravet i § 53« til: »kravet til den ansvarlige kapital, jf. § 53, stk. 1 eller 2«.

32. I § 81, stk. 2, ændres »egenkapitalkravet ikke længere er opfyldt, jf. § 53« til »kravet til den ansvarlige kapital ikke længere er opfyldt, jf. § 53, stk. 1 eller 2.«

33. § 86, stk. 4, udgår.

34. § 87, stk. 1 affattes således:

»§ 87. Boligministeren fastsætter regler om gennemførelse af opløsning og konkursbehandling af realkreditinstitutter.

35. I § 91, stk. 2, ændres »en redegørelse, hvis skiftet skyldes særlige forhold,« til: »hver sin redegørelse for skiftet.«.

36. I § 91, stk. 3, indsættes efter »revisorerne«: »herunder den fratrædende revisor«.

37. § 98 affattes således:

»§ 98. De med tilsynet beskæftigede og eksperter, der handler eller har handlet på tilsynets vegne, er under ansvar efter borgerlig straffelovs §§ 152-152e forpligtede til at hemmeligholde, hvad de gennem deres virksomhed bliver vidende om. Disse oplysninger kan dog videregives i summarisk eller samlet form, når hverken det enkelte realkreditinstitut eller dets låntagere kan identificeres.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1, er ikke til hinder for, at fortrolige oplysninger videregives:

- 1) til andre offentlige myndigheder, herunder anklagemyndigheden og politiet, i forbindelse med tilfælde, der er omfattet af straffelovgivningen,
- 2) under en civil retssag, når et realkreditinstitut er erklæret konkurs eller trådt i likvidation som følge af en domstolskendelse, og såfremt oplysningerne ikke vedrører tredjemand, der er involveret i forsøg på at redde realkreditinstituttet,
- 3) til de finansielle tilsynsmyndigheder, der inden for De Europæiske Fællesskaber fører tilsyn med kreditinstitutter,
- 4) til de myndigheder i andre lande inden for De Europæiske Fællesskaber, der har ansvaret for tilsynet med andre finansieringsinstitutter og forsikringsselskaber, eller fører tilsyn med kapitalmarkederne, under forudsætning af, at disse modtagere af oplysninger har behov herfor til varetagelse af deres tilsynsopgaver,
- 5) til institutioner, der medvirker ved likvidation og konkursbehandling og lignende procedurer, samt personer, der er ansvarlige for den lovpligtige revision af kredit- og finansieringsinstitutters regnskaber under forudsætning af, at disse modtagere af oplysninger har behov herfor til varetagelse af deres opgaver,
- 6) til finansielle tilsynsmyndigheder i lande uden for De Europæiske Fællesskaber under forudsætning af, at oplysningerne er undergivet tilsvarende tavshedspligt, som angivet i stk. 1, og udveksles i henhold til international aftale,
- 7) til institutioner, der forvalter indlånsgarantier, under forudsætning af, at oplys-

- ningerne er nødvendige for, at de kan udføre deres arbejde,
- 8) til Danmarks Nationalbank og udenlandske centralbanker under forudsætning af, at oplysningerne er nødvendige for dem i deres egenskab af pengepolitisk myndighed,
 - 9) til vedkommende minister som led i dens overordnede tilsyn,
 - 10) til Folketingets Ombudsmand eller til en parlamentarisk kommission nedsat af Folketinget,
 - 11) til kommissionsdomstole eller undersøgelsesretter, nedsat ved lov eller i henhold til retsplejelovens § 21 eller § 21 a, eller
 - 12) til administrative myndigheder og domstole, som behandler afgørelser, der er truffet af Finanstilsynet.

Stk. 3. Fortrolige oplysninger, som Finanstilsynet modtager, må kun anvendes som led i Finanstilsynets tilsynsvirksomhed, til pålægelse af sanktioner, eller hvis tilsynets afgørelse påklages til højere administrativ myndighed eller indbringes for domstolene.

Stk. 4. Danske myndigheder m.v., der i henhold til stk. 2 modtager fortrolige oplysninger fra Finanstilsynet, er med hensyn til disse oplysninger undergivet den i stk. 1 omhandlede tavshedspligt.

Stk. 5. Som part i forholdet til Finanstilsynet anses alene det realkreditinstitut, som tilsynsvirksomheden efter lovens kapitel 16 vedrører.«

38. I § 101, stk. 1, indsættes efter »§§ 48-52«:
»§ 57, stk. 1, 1. pkt., § 58, stk. 1 og 2,«.

39. I § 101 indsættes efter stk. 5 som nyt stykke:

»*Stk. 6.* Bestyrelsesmedlemmer, medlemmer af lokale bestyrelser eller lignende, medlemmer af repræsentantskabet i et realkreditinstitut, revisorer og granskningsmænd samt deres suppleanter, direktører og øvrige ansatte, som uberettiget videregiver eller udnytter fortrolige oplysninger, som de under udøvelsen af deres hverv har fået kendskab til, straffes med bøde, for så vidt højere straf ikke er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Sædvanlige oplysninger om låntagers forhold kan videregives til koncernvirksomheder, jf. definitionen i årsregnskabslovens § 1, stk. 2, nr. 8, der er underlagt tavshedspligt som nævnt i 1. pkt., såfremt dette er erhvervsmæssigt begrundet. Oplysninger om rent private forhold må dog kun videregives med låntagers samtykke. Ansatte i koncernforhold, der får sådanne oplysninger, er underkastet den i 1. pkt. nævnte tavshedspligt.«

Stk. 6 bliver herefter stk. 7.

§ 2

§ 59 gælder også for realkreditobligationer og andre værdipapirer udstedt som led i udlånsvirksomheden, jf. § 1, stk. 3, og § 2, stk. 1, inden lovens ikrafttræden og kan ikke af realkreditinstitutts kreditorer gøres gældende som årsag til førtidig forfald af betalingsforpligtelser.

§ 3

Loven træder i kraft den 1. januar 1992.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

I lovforslaget foreslås følgende ændringer af realkreditloven:

1. Optagelse af ansvarlig indskudskapital.
2. Ophævelse af den gældende tolagsbelåning af større industri- og håndværksejendomme m.v. og kollektive energiforsyningsanlæg.
3. Tydeliggørelse af reglerne om et realkreditinstituts konkurs og præcisering af placeringsreglerne.
4. Ny tavshedspligtbestemmelse.

Ad 1

Det foreslås at ændre reglerne om optagelse af ansvarlig indskudskapital. Forslaget skal ses som led i tilpasningen til EF's direktiver om egenkapital og solvensnøgletal, som påbegyndtes med realkreditloven fra december 1989 og videreførtes med Boligministeriets bekendtgørelse nr. 530 af 10. juli 1990 om realkreditinstitutters kapitaldækning.

Der har specielt vist sig behov for reguleringen af realkreditinstitutternes muligheder for optagelse af den form for ansvarlig indskudskapital, som er omtalt i art. 3.2 om værdipapirer med ubestemt løbetid og andre kapitalindskud i EF's direktiv om kreditinstitutters egenkapital (89/299/EØF), herefter kaldet egenkapitaldirektivet.

Denne form for kapital er kendetegnet ved, at den ikke må kunne tilbagebetales på kapitalindskudskreditorernes initiativ, at realkreditinstituttet skal kunne udskyde betalingen af renter samt på visse betingelser helt kunne nedskrive denne gæld, og at kapitalindskudskreditorernes fordringer på instituttet skal være efterstillet al anden ikke-efterstillet gæld.

Efter de gældende regler skal såvel realkreditinstituttet som helhed som de enkelte seriereservefonde have en egenkapital svarende til mindst 8 pct. af de risikovægtede aktiver og ikke-balanceførte poster (solvenskravet). For serier opgøres kravet dog alene i forhold til risikovægtningen af restgælden på de pantebreve, som er udstedt i de pågældende serier.

Uanset at egenkapitaldirektivet alene stiller solvenskrav til realkreditinstituttet som helhed foreslås,

at der skabes overensstemmelse imellem solvenskravet til realkreditinstituttet som helhed på den ene side og til de enkelte serier med seriereservefonde og til realkreditinstituttet i øvrigt på den anden side.

Til opfyldelse af solvenskravet skal såvel realkreditinstituttet som helhed som de enkelte serier med seriereservefonde og realkreditinstituttet i øvrigt være i besiddelse af en tilstrækkelig ansvarlig kapital. Når der foreslås anvendt begrebet ansvarlig kapital i stedet for egenkapital, skyldes dette, at ansvarlig kapital rækker ud over det sædvanlige egenkapitalbegreb og kan sammensættes af forskellige kapitalelementer, der ikke alle behøver at foreligge i form af indbetalt kapital, men som alle er karakteriseret ved, at kapitalelementet tjener til dækning af kreditorers krav.

Den ansvarlige kapital er for realkreditinstitutter sammensat af kernekapital (indbetalt kapital uden tilbagebetalingsforpligtelser) og supplerende kapital (indbetalt kapital med betingede tilbagebetalingsforpligtelser m.v.). Dertil kommer en medregning af den solidariske hæftelse i en overgangsperiode.

Det følger af EF's egenkapitaldirektiv, at kernekapitalen som minimum skal udgøre halvdelen af kravet til den samlede ansvarlige kapital.

Det er endvidere fastsat, at den solidariske hæftelse højst må medregnes med halvdelen af kernekapitalen, og skal aftrappes i overgangsperioden. Et realkreditinstitut vil således før lovforslagets ikrafttræden typisk opfylde solvenskravet (8 pct.) til den ansvarlige kapital for serier, hvori låntagerne hæfter solidarisk, med 2/3 kernekapital (5 1/3 pct.) og 1/3 supplerende kapital (2 2/3 pct.) i form af indregning af solidarisk hæftelse.

I de gældende regler er der mulighed for, at den del af realkreditinstituttet, som ikke kan henføres til serier, herefter kaldet realkreditinstituttet i øvrigt, kan optage ansvarlig indskudskapital.

I den nugældende realkreditlov gives derimod ikke mulighed for, at serierne kan optage ansvarlig indskudskapital, hvilket foreslås ændret, dog ikke for de ældre serier fra før 1973 med tilbagebetalingspligt til låntagerne.

I en serie med solidarisk hæftelse, hvor der er optaget ansvarlig indskudskapital, vil låntagerne i serien eller i serier, som måtte hæfte solidarisk med dem, ikke blive stillet ringere end ved den nuværende retstilstand.

Derimod vil en serie med fuld udnyttelse af ansvarlig indskudskapital som minimum kunne opfylde solvenskravet med 3/4 indbetalt kapital og alene 1/4 med solidarisk hæftelse mod i dag som nævnt en henholdsvis 2/3 og 1/3 fordeling, dvs. at sikkerhedsgrundlaget, før den solidariske hæftelse kunne tænkes gjort gældende, bliver større. Det vil dermed være endnu mindre sandsynligt, at det bliver nødvendigt at gøre den solidariske hæftelse gældende over for låntagerne, idet tabene i en eller flere serier skal have været større, før den solidariske hæftelse bliver gjort gældende.

En series optagelse af ansvarlig indskudskapital, vil kunne ske enten ved en direkte optagelse eller ved, at realkreditinstituttet i øvrigt først optager ansvarlig indskudskapital for derefter at indskyde dem som ansvarlig indskudskapital i de enkelte serier. Disse indskud vil da skulle fordeles ud på de enkelte serier som ansvarlig indskudskapital efter størrelsen af kravet til disses ansvarlige kapital.

Muligheden for at anvende ansvarlig indskudskapital, jf. EF's egenkapitaldirektiv, har derfor skabt et behov for at fastsætte nærmere regler herom i realkreditloven på samme måde, som det er fastsat i bank- og sparekasseloven, men med de tilpasninger, der er nødvendiggjort af de særlige hæftelsesforhold i nogle af realkreditinstitutterne.

Der vil endvidere blive udstedt en revideret bekendtgørelse om realkreditinstitutters kapitaldækning til afløsning af bekendtgørelse nr. 530 af 10. juli 1990, jf. bemærkningerne til nr. 12 (§ 53 a).

Ad 2

Det foreslås at ophæve den gældende tolagsbelåning af industri- og håndværksejendomme m.v., således at den eneret, som IRF Industrifinansiering A/S har i følge den gældende realkreditlov til at yde lån i intervallet mellem 35 og 60 pct. af ejendommens værdi i større industri- og håndværksejendomme m.v., ophæves. IRF Industrifinansiering A/S's eneret til at yde realkreditlån til maskiner foreslås ligeledes ophævet.

Forslaget om ophævelsen af tolagsbelåningen har karakter af en forenkling og liberalisering, der tilsigter at tilpasse lovgivningen til den ændrede konkurrencesituation på de finansielle markeder, og til det finansielle systems mere dynamiske billede, hvor nye produkter og organisations- og samarbejdsformer er dukket op inden for de seneste år bl.a. som

følge af implementeringen af direktiverne om kreditinstitutter i realkreditloven. Som en konsekvens heraf forslås det for at skabe øget konkurrence realkreditinstitutterne imellem at give alle realkreditinstitutterne mulighed for at yde lån inden for samme udlånsområde for så vidt angår belåning af industri- og håndværksejendomme m.v.

Hertil kommer, at andre afgørende forudsætninger for opretholdelsen af tolagsbelåningen i realkreditloven er bortfaldet.

IRF-koncernen har således gjort brug af den adgang for realkreditinstitutter til at omdanne sig til aktieselskab med dertil knyttet holdingselskab, som realkreditloven giver mulighed for. Med godkendelsen og etableringen af et nyt realkreditinstitut, IRF Erhvervsfinansiering A/S der er søsterselskab til IRF Industrifinansiering A/S, har IRF-koncernen nu fået mulighed for inden for samme concern at yde realkreditlån såvel i intervallet 35-60 pct. af værdien af industri- og håndværksejendomme som i intervallet 0-35 pct. IRF-koncernen har således ved at få mulighed for at tilbyde realkreditlån i hele låneintervallet 0-60 pct. i industri- og håndværksejendomme m.v., samt som det eneste realkreditinstitut at have eneret til at belåne maskiner, opnået en klar konkurrencefordel i forhold til de øvrige realkreditinstitutter.

For at undgå konkurrenceforyrdning foreslås IRF Industrifinansiering A/S's eneret på belåning i 2. laget ved belåning af såvel større industri- og håndværksejendomme m.v. som kollektive energiforsyningsanlæg ophævet. For at undgå for mange og dermed tynde obligationsserier foreslås det - i stedet for blot at tillade de øvrige realkreditinstitutter at oprette 2. lagsinstitutter - at tolagsbelåningen på disse områder ophæves og erstattes med enhedsbelåning.

Dette indebærer tillige, at alle realkreditinstitutter får mulighed for at lade maskiner indgå i låneudmålingsgrundlaget. Den særlige risiko, der er ved belåning af maskiner, da disse er sværere at værdiansætte og mindre sikkert pant bl.a. på grund af risikoen for teknisk forældelse, er hidtil klaret ved at have et institut med en særlig ekspertise og med en særlig interesse i forsigtige værdiansættelser på grund af, at man løb en særlig risiko ved kun at stå for den yderste del af finansieringen. Når dette ikke længere er tilfældet, og det hertil lægges, at belåningen af maskiner ligger i yderkanten af, hvad der forstås ved egentlig realkreditvirksomhed, foreslås det derfor, at der i forbindelse med maskinlån stilles krav om en særlig risikovægtning af den del af et pantebrev i en industri- og håndværksejendom, der modsvarer værdien af medpansatte maskiner og andet tilbehør.

Der vil i den påtænkte (jf. bemærkninger til nr. 12 (§ 53 a)) reviderede bekendtgørelse om realkreditinstitutters kapitaldækning blive fastsat en risikovægtning på 125 pct. for lån til medpansatte maskiner og andet tilhører ydet efter 1. januar 1992, svarende til et krav til ansvarlig kapital på 10 pct. Herved ligestilles maskinlånene med tilsvarende lån ydet af pengeinstitutterne med hensyn til de for øjeblikket gældende krav med hensyn til den ansvarlige kapital. I dag vægtes denne del af realkreditlångivningen med 100 pct. svarende til et krav på 8 pct.

Den foreslåede ændrede belåning af industri- og håndværksejendomme m.v. berører ikke den eksisterende belåning af landbrugsejendomme, hvor tolagsbelåningen opretholdes.

Med ophævelsen af IRF Industrifinansiering A/S's eneret til at udstede realkreditobligationer som led i ydelse af realkreditlån i 2. laget i industri- og håndværksejendomme m.v. er den begrundelse, der bevirkede, at bl.a. IRF Industrifinansiering A/S efter forslag fra dansk side i 1986 blev optaget på fortegnelsen i 1. samordningsdirektivs artikel 2, stk. 2, den såkaldte undtagelsesliste i direktiv 77/780/EØF, ikke længere er til stede.

Begrundelsen for at undtage IRF Industrifinansiering A/S var, at de samfundsmæssige interesser i IRF Industrifinansiering A/S's eneret især vedrørte hensynet til realkreditobligationernes sikkerhed, som kunne blive tilsidesat i tilfælde af almindelig konkurrence på værdiansættelse og låneudmåling i forbindelse med udlån i industri- og håndværksejendomme m.v. som følge af 1. samordningsdirektivs bestemmelse om at fremme muligheden for at anvende kriteriet om markedets behov ved vurderingen af, om et land skal tillade etablering af nye institutter. Da konkurrencesituationen nu er ændret, agter regeringen som en konsekvens heraf at meddele EF-Kommissionen, at IRF Industrifinansiering A/S ikke længere ønskes omfattet af 1. samordningsdirektivs undtagelsesliste.

IRF Industrifinansiering A/S vil i konsekvens heraf ikke længere kunne medregne ikke indbetalt garantikapital i den ansvarlige kapital, da IRF Industrifinansiering A/S som følge af fjernelsen fra undtagelseslisten vil være omfattet af bestemmelserne i alle EF-direktiverne vedrørende kreditinstitutter i lighed med de øvrige realkreditinstitutter.

Ad 3

Som følge af de foreslåede regler om optagelse af ansvarlig indskudskapital, foreslås det, at reglerne om et realkreditinstituts konkurs tydeliggøres.

Det præciseres endvidere i lovforslaget, at de placeringsregler, der gælder for realkreditinstituttet,

alene relaterer sig til den indbetalte kapital og ikke til hele den ansvarlige kapital. Den ikke-indbetalte kapital i form af et beløb svarende til den medregnede solidariske hæftelse foreslås således ikke længere at indgå i beregningen af placeringskravets opfyldelse.

Ad 4

Som følge af ikrafttrædelsesbestemmelsen i Rådets andet direktiv om samordning af lovgivningen om adgang til at optage og udøve virksomhed som kreditinstitut og om ændring af direktiv 77/780/EØF, 89/646/EØF, herefter kaldet 2. samordningsdirektiv, der fastsætter, at alle medlemslande er forpligtede til at implementere 2. samordningsdirektivs bestemmelse i national lovgivning senest 1. januar 1993, foreslås det at implementere tavshedspligtsbestemmelserne i 2. samordningsdirektiv med henblik på at skabe parallelitet til bank- og sparekasselovens tavshedspligtbestemmelser i § 50a, der blev vedtaget ved lov nr. 306 af 16. maj 1990, ligesom der foreslås en parallelisering af partsbegrebet, og af de regler om tavshedspligt, der gælder for ansatte m.v. i pengeinstitutter i lov om banker og sparekasser.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 og 9-11, 24, 25, 27 og 30-32

Det foreslås, at »egenkapital« ændres til »ansvarlig kapital«. Dette begreb anvendes i bank- og sparekasseloven, da det er et udtryk, der giver et mere retvisende billede af, hvilken kapital der er tale om. EF's egenkapitaldirektiv giver mulighed for, at den ansvarlige kapital sammensættes af forskellige kapitalelementer, der tjener til dækning af kreditorernes krav, herunder kapitalelementer, der ikke alle består af egentlig egenkapital, men også af kapital, der er tilbagebetalingspligtig, og som skal forrentes.

Til nr. 2

Det foreslås, at ekstraordinære renoveringsarbejder skal kunne finansieres med indekslån, type I, såfremt dette foretrækkes frem for type IS.

Muligheden for med kommunalbestyrelsens godkendelse at optage ustøttede indekslån til ekstraordinære renoveringsarbejder blev i december 1987 indført for at lette de problemramte almennyttige afde-

lingers finansieringsbyrde ved gennemførelsen af sådanne nødvendige arbejder.

Adgangen til indeksbelåning tager sigte på dels udbedringen af ekstraordinære byggeskader i almennyttigt byggeri, der er mere end ca. 20 år gammelt, og dels særlig udgiftskrævende opretningsarbejder, som hverken kan kaldes byggeskade-, vedligeholdelses-, eller forbedringsarbejder, og som i realiteten ikke forøger boligernes brugsværdi.

Oprindeligt blev der givet adgang til at yde 20-årige indekslån, type I, men ved vedtagelsen af den nye realkreditlov i december 1989 blev der i stedet givet adgang til at yde 50-årige indekslån, type IS. Ændringen skyldtes ønsket om at lette finansieringsbyrden yderligere, idet afdelingens årlige ydelser på 50-årige IS-lån er lavere end på 20- og 30-årige I-lån. Til gengæld vil afdelingen med 50-årige IS-lån få ydelser efter det tidspunkt, hvor det 20- eller 30-årige I-lån ville være udamortiseret.

Da hverken hensynet til pantessikkerheden eller garantistiller (kommunen) tilsiger brug af type IS, og da de offentlige udgifter til boligstøtte over lånets løbetid næppe påvirkes og i givet fald kun med meget ringe beløb, foreslås det at give adgang til at yde den indeksbelåning, der findes mest hensigtsmæssig.

Det er tanken ved en kommende ændring af lov om boligbyggeri at ændre denne lovs § 52, stk. 2, således at kommunerne får hjemmel til at garantere for den del af indekslånet, type I, der ligger ud over 80 pct. af ejendommens værdi.

Til nr. 3 og 4

Ændringerne er redaktionelle og en følge af nr. 5.

Til nr. 5 og 7

Den eneret til at yde realkreditlån til maskiner, som IRF Industrifinansiering A/S har efter den gældende realkreditlov, består i, at maskinerne kan belånes, såfremt instituttet tillige har pant i den faste ejendom, idet disse da kan medregnes i belåningsværdien heraf. Derimod har IRF Industrifinansiering A/S ikke kunnet yde lån i maskiner alene mod løsøre pant i disse uden samtidig at have pant i den faste ejendom, da dette ville have været i strid med de generelle principper for realkreditbelåning, jf. realkreditlovens § 1, stk. 3.

I forbindelse med den foreslåede enhedsbelåning af industri- og håndværksejendomme m.v. foreslås det på baggrund heraf at præcisere, at institutternes adgang til at belåne maskiner alene omfatter de maskiner og andet tilbehør, herunder ledningsnet, der er medpantset med ejendommen. Leasede maskiner kan ikke indgå i medpantsetningen, ligesom ma-

skiner i lejede bygninger heller ikke vil kunne belånes, idet disse ikke kan medpantsettes med ejendommen.

Som en konsekvens heraf kan kun værdien af medpantsette maskiner og andet tilbehør, herunder ledningsnet, indgå i værdiansættelsesgrundlaget ved værdiansættelsen af industri- og håndværksejendomme. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Da indekslån efter den gældende realkreditlov alene kan ydes til opførelse af ejendomme til industri og håndværk og kun på grundlag af værdien af grund og bygninger, mens maskiner og andet tilbehør, herunder ledningsnet, kun kan belånes *med nominallån* og kun af IRF Industrifinansiering A/S, præciseres det endvidere som følge af den foreslåede enhedsbelåning, at de øvrige realkreditinstitutter heller ikke vil kunne belåne maskiner og andet tilbehør, herunder ledningsnet, med indekslån.

Til nr. 6

Som en naturlig følge af ophævelsen af tolagsbelåningen i industri- og håndværksejendomme m.v. foreslås også IRF Industrifinansiering A/S's eneret til at yde lån til kollektive energiforsyningsanlæg ud over en lånegrænse på 50 pct. ophævet. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger.

Til nr. 8

Ændringen er redaktionel og en følge af nr. 7.

Til nr. 12

Der foreslås i realkreditlovens kapital 9 indsat en tydeliggørelse af, hvordan kravet til et realkreditinstituts ansvarlige kapital skal opgøres i relation til de særlige hæftelsesforhold, der er gældende for realkreditinstitutter, hvor udlånet er opdelt i serier med seriereservefonde.

Endvidere foreslås det, at en del af de nugældende regler, der følger af egenkapitaldirektivet, og som fremgår af bekendtgørelse nr. 530 af 10. juli 1990 om realkreditinstitutters kapitaldækning, indføres i loven, således som også de tilsvarende regler for pengeinstitutter fremgår af bank- og sparekasseloven.

Endelig foreslås overskriften ændret.

§ 53

Stk. 1 svarer til den gældende realkreditlovs § 53, stk. 1, idet udtrykket »egenkapital« dog er ændret til »ansvarlig kapital«. Der henvises til bemærkningerne til nr. 1 og 9-11 m.fl.

I stk. 2 præciseres det, at 8 pct. kravet (solvenskravet) skal være opfyldt både i de enkelte serier, i de

tilfælde hvor der i henhold til lovens bestemmelser er oprettet en seriereservefond til dækning af krav fra obligationsejerne og til beskyttelse af låntagernes solidariske hæftelse, og i realkreditinstituttet i øvrigt.

Som følge af de særlige hæftelsesforhold, der af historiske årsager kan være i det enkelte realkreditinstitut, samt som følge af, at det enkelte realkreditinstitut som helhed er omfattet af EF's egenkapitaldirektiv, foreslås det således, at ikke bare realkreditinstituttet som helhed, men også de enkelte serier og realkreditinstituttet i øvrigt, også hver for sig skal opfylde solvenskravet.

De krav, der stilles til den ansvarlige kapital i henholdsvis serier med seriereservefonde og realkreditinstituttet i øvrigt, opfyldes med beløb, som skal være tilstrækkelige til at dække 8 pct. af den risikovægtede værdi af aktiver og ikke-balanceførte poster både i de enkelte serier og i realkreditinstituttet i øvrigt.

Stk. 3 svarer til den gældende realkreditlovs § 53, stk. 2.

Det foreslås som noget nyt i *stk. 4*, at Finanstilsynet, i stedet for den nuværende frist på 6 måneder, konkret kan fastsætte en frist inden for hvilken solvenskravene skal være opfyldt. Der er i forslaget ikke tale om en egentlig skærpelse af loven, idet Finanstilsynet som udgangspunkt vil give en frist på 6 måneder, men det foreslås, som det tillige er fastsat i bank- og sparekasseloven, at Finanstilsynet får mulighed for i hver enkelt tilfælde at vurdere forsvareligheden af længden af en frist. Fristen må eksempelvis påregnes afkortet, såfremt realkreditinstituttet i øvrigt ikke opfylder solvenskravet på trods af væsentlig medregning af overskydende kernekapital i ældre serier, jf. bemærkningerne til § 53f, stk. 2.

Omvendt kan der i særlige tilfælde være tale om at lade fristen være længere end 6 måneder, hvis forholdene taler derfor.

Den foreslåede ændring af *stk. 5*, er en konsekvens af den foreslåede nye § 53a, jf. bemærkningerne her til.

§ 53 a

I § 53a indføres, som nævnt ovenfor, de i den nugældende bekendtgørelse om kapitaldækning gældende regler om beregning af realkreditinstituttets ansvarlige kapital, der defineres som summen af kernekapital og supplerende kapital, og reglerne om medregning af supplerende kapital i den ansvarlige kapital.

Som en konsekvens af lovforslaget, foreslås det endvidere, at bemyndigelsen i den gældende realkreditlovs § 53, stk. 5, opdeles i henholdsvis § 53, stk. 5 og § 53a, stk. 3.

Såfremt lovforslaget gennemføres, vil der derfor blive udstedt en ny bekendtgørelse om realkreditinstitutters kapitaldækning. Der vil her bl.a. blive fastsat regler om indregning af solidarisk hæftelse i den ansvarlige kapital som supplerende kapital. Reglerne herfor vil blive baseret på bestemmelser, der er indeholdt i EF-Kommissionens forslag af 6. juni 1991, KOM (91) 188 endelig udgave til ændring af direktiv 89/229/EØF om kreditinstitutters egenkapital.

§ 53 b

I § 53b indføres den i den nugældende bekendtgørelse om kapitaldækning gældende definition af kernekapital, som kan medregnes i den ansvarlige kapital.

§ 53 c

I § 53c indføres den i den nugældende bekendtgørelse om kapitaldækning gældende definition af supplerende kapital, som kan medregnes i den ansvarlige kapital, herunder ansvarlig indskudskapital i form af værdipapirer med ubestemt løbetid og andre kapitalindskud, jf. nr. 14.

I den reviderede bekendtgørelse om kapitaldækning vil den nugældende mulighed for at medregne ansvarlig indskudskapital, jf. den nugældende bekendtgørelse om realkreditinstitutters kapitaldækning § 5, stk. 1, nr. 1 blive fjernet. Denne form for ansvarlig indskudskapital findes ikke for øjeblikket, og realkreditinstitutterne har oplyst, at man ikke foreløbig har et ønske om at gøre brug af den. Der bliver således alene mulighed for at medregne ansvarlig indskudskapital i form af værdipapirer med ubestemt løbetid og andre kapitalindskud.

De nærmere regler for medregning af sidstnævnte form for ansvarlig kapital vil være følgende:

- 1) kapitalindskuddet må ikke kunne tilbagebetales på ihændehaverens initiativ eller uden Finanstilsynets godkendelse,
- 2) der må kun betales forfaldne renter på kapitalindskuddet, såfremt solvenskravet, jf. lovforslagets § 53, stk. 2, er opfyldt på forfaldstidspunktet,
- 3) långiverens krav mod realkreditinstituttet skal efterstilles al anden ikke-efterstillet gæld,
- 4) ikke-betalte renter, der er udsendt, jf. nr. 2, forfalder først til tilbagebetaling, når realkreditinstituttet påny opfylder solvenskravet, jf. lovforslagets § 53, stk. 2, eller ved indtræden af forfaldsdatoen for kapitalindskuddet. Finanstilsynet skal dog give samtykke til betalingen,
- 5) beløbet skal være indbetalt,

- 6) når kapitaltinskuddet har fast løbetid indskrænkes det beløb, hvormed kapitalinskuddet medregnes årligt med 25 pct. af den oprindelige kapital de sidste 3 år inden den aftalte forfaldsdato, og
- 7) realkreditinstituttets øverste myndighed skal have ret til at nedskrive kapitalinskuddet og ikkebetalte renter, når seriereservefondene ikke længere har kernekapital, eller når en eventuel aktiekapital er nedskrevet helt, og såfremt instituttet enten efter nedskrivningen får tilført ny kapital, således at det opfylder solvenskravet, eller fusioneres med et andet institut. Kapitalinskuddet og ikkebetalte renter kan nedskrives med et beløb, som forud er godkendt af instituttets valgte revision og Finanstilsynet.

§ 53 d

I § 53d foreslås det, at de nugældende regler om de fradrag, der skal foretages i kernekapitalen ved beregningen af den ansvarlige kapital, flyttes fra bekendtgørelsen om realkreditinstitutters kapitaldækning og indføjes i selve loven, således som de tilsvarende regler for pengeinstitutterne fremgår af bank- og sparekasseloven.

Såfremt realkreditinstituttet i øvrigt har indskudt ansvarlig indskudskapital i serier, skal der ikke ske fradrag herfor i den ansvarlige kapital, idet indskuddet ikke foretages i et andet kredit- eller finansieringsinstitut.

§ 53 e

I § 53e indføjes de i den nugældende bekendtgørelse om kapitaldækning nævnte fradrag vedrørende skat i henholdsvis kernekapital og opskrivningshælgelser. Derudover indføjes andre kapitalelementer (solidarisk hæftelse m.v.) svarende til, hvad der efter bank- og sparekasseloven gælder for pengeinstitutter.

§ 53 f

Det foreslås som noget nyt i § 53f stk. 1, at kravet til den ansvarlige kapital i serier, der er åbnet før den 1. januar 1973, og hvor låntagerne har krav på at få udbetalt en andel af seriereservefonden i takt med lånenes indfrielse, kan opfyldes med den kapital, der er i de pågældende seriereservefonde, uanset at denne er tilbagebetalingspligtig til låntagerne. Baggrunden for forslaget er, at det dels ikke er muligt at tilføre visse af disse serier kernekapital, idet alle midler, som overføres, bliver tilbagebetalingspligtige og således ikke er kernekapital, dels at serierne netop har

opbygget reservekapital af en sådan karakter, at den står til sikkerhed for evt. tab m.v. Den har således i denne sammenhæng samme formål som reserver, der er kernekapital. I tilfælde, hvor en af disse ældre serier ikke skulle have tilstrækkelig ansvarlig kapital til at opfylde solvenskravet, skal realkreditinstituttet i øvrigt dog fortsat i muligt omfang overføre ansvarlig kapital til serien.

Endvidere foreslås det som noget nyt i stk. 2, at realkreditinstituttet ved opgørelsen af den ansvarlige kapital i realkreditinstituttet i øvrigt kan medregne som kernekapital den del af kernekapitalen i de ældre serier åbnet før 1. januar 1973, der ikke kan komme til udbetaling til låntagerne, og som ikke medgår til dækning af kravet til den ansvarlige kapital, herunder til kernekapitalen i de enkelte ældre serier.

Dette betyder, at der ved kapitaldækningsopgørelsen for realkreditinstituttet i øvrigt kan medregnes den overskydende del af de ældre seriers kernekapital, der i følge vedtægterne for serierne tilfalder realkreditinstituttet i øvrigt ved lånenes indfrielse, uden at denne kernekapital overføres til realkreditinstituttet i øvrigt.

Denne kapital overføres således i overensstemmelse med vedtægterne først fra serierne til realkreditinstituttet i øvrigt i takt med, at lånene indfries, og reservefondsandelene udbetales eller overføres til henholdsvis låntagerne og realkreditinstituttet i øvrigt.

Ved kapitaldækningsopgørelsen for realkreditinstituttet i øvrigt kan kernekapitalen fra de ældre serier med tilbagebetalingspligt dog maksimalt medregnes med et beløb, der svarer til den kernekapital, der er i realkreditinstituttet i øvrigt.

Dette indebærer, at den ansvarlige kapital i realkreditinstituttet i øvrigt kan opfyldes med 2 pct. »egen« kernekapital, 2 pct. medregnet overskydende kernekapital fra de gamle serier med tilbagebetalingspligt samt 4 pct. supplerende kapital, hvis der optages ansvarlig indskudskapital. Hvis dette ikke er tilfældet vil kravet alene kunne opfyldes med kernekapital, 4 pct. »egen« kapital og andre 4 pct. medregnet overskydende kernekapital. Der vil således kun være et krav til en indbetalt kapital i realkreditinstituttet i øvrigt på ned til henholdsvis 6 og 4 pct., alt efter kapitalsammensætningen, i modsætning til det sædvanlige krav på 8 pct.

Til nr. 13, 15 og 17

Med ændringerne præciseres det, at der gælder særlige hæftelsesforhold i realkreditinstitutter med udlån baseret på serier med seriereservefonde. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til nr. 12.

Til nr. 14

Det foreslås, at serier, kan optage ansvarlig indskudskapital i form af værdipapirer med ubestemt løbetid og andre kapitalindskud. Denne mulighed foreslås dog ikke gældende for serier med tilbagebetalingspligt, åbnet før den 1. januar 1973. Baggrunden for denne undtagelse er, at optagelse af ansvarlig indskudskapital normalt vil være i strid med vedtægterne for disse, samt at vedtægterne ligeledes hindrer overførsler af kernekapital fra serierne. Der er derfor ikke mulighed for at optage ansvarlig indskudskapital i disse ældre serier.

Der vil i den reviderede bekendtgørelse om realkreditinstitutters kapitaldækning blive fastsat nærmere regler om seriernes optagelse af ansvarlig indskudskapital.

Det vil i reglerne bl.a. blive fastsat, at en serie kun skal betale renter m.v. af kapitalindskuddet, såfremt serien kan opfylde kravet til den ansvarlige kapital (solvenskravet), samt at ikke-betalte renter, der er udkudt, først forfalder til betaling, når serien påny opfylder solvenskravet.

Realkreditinstituttet skal endvidere have ret til at nedskrive kapitalindskuddet og ikke-betalte renter fuldt ud, når serien ikke længere er i besiddelse af kernekapital, hvis der samtidig hermed tilføres serien ny kapital f.eks. ved at den solidariske hæftelse gøres gældende, således at kravet til den ansvarlige kapital påny opfyldes.

Forinden kapitalindskuddet og de ikke-betalte renter nedskrives, skal det beløb, hvormed de nedskrives, godkendes af instituttets eksterne revision og Finanstilsynet.

Det beløb, hvormed kapitalindskuddet nedskrives, nedskrives på den enkelte serie, som ikke længere har kernekapital. Derved kommer ingen af de øvrige serier eller realkreditinstituttet i øvrigt til at hæfte for yderligere kapitalindskud eller betale yderligere renter.

Det foreslås endvidere, at såfremt låntager ifølge vedtægterne eller vilkårene for den enkelte serie har påtaget sig solidarisk ansvar over for serien, kan dette ikke gøres gældende af serien til dækning af krav fra indskydere af ansvarlig indskudskapital. Dette betyder, at såfremt seriens kapital er opbrugt, og serien for at dække kreditorernes krav må gøre den solidariske hæftelse gældende, kan dette kun ske efter, at kapitalindskuddet og forfaldne ikke-betalte renter heraf, er nedskrevet fuldt ud.

Til nr. 16

Det foreslås, at bestemmelsen ændres, da den nuværende opregning af seriens indtægter og udgifter

ikke er helt dækkende for de faktiske forhold. Endvidere medfører lovforslagets bestemmelser om seriers adgang til optagelse af ansvarlig indskudskapital (jf. nr. 14), at serierne fremover vil have udgifter i form af stiftelsesomkostninger og renter til indskydere af ansvarlig indskudskapital. Det foreslås derfor, at disse medtages i bestemmelsen, ligesom der medtages indtægter og udgifter i forbindelse med administration af serien, indtægter og udgifter i forbindelse med indgåelse af forretninger til afdækning af risici for serien og tab og hensættelser til sandsynliggjorte tab samt skat.

Til nr. 18

Den foreslåede ændring medfører, at der skal ske overførsel af midler til nødlidende serier, så længe realkreditinstituttet i øvrigt har midler til at opfylde kravet til den ansvarlige kapital, jf. § 53, stk. 2. Der skal således overføres midler i nødvendigt omfang, indtil realkreditinstituttet i øvrigt ikke længere har overskydende midler, men kun netop opfylder det krav til ansvarlig kapital, der påhviler realkreditinstituttet i øvrigt.

Ændringen medfører tillige, at realkreditinstituttet nu får en formel pligt til at overføre midler til serierne fra realkreditinstituttet i øvrigt, idet der dog kan undlades at overføre midler til serier fra realkreditinstituttet i øvrigt, i tilfælde hvor realkreditinstituttet i øvrigt ikke længere vil kunne opfylde solvenskravet.

Endelig er ændringen en konsekvens af, at reglerne om opgørelse af den ansvarlige kapital for serier indføres i kapital 9, hvor de øvrige regler om opgørelse af ansvarlig kapital er placeret.

Til nr. 19

Ændringen er en konsekvens af nr. 12 og indebærer en præcisering af, hvortil en eventuel overførsel skal ske.

Til nr. 20

Bestemmelsen foreslås ændret for at give mulighed for at fastsætte andre vilkår om serier og for i øvrigt at få afklaret andre forhold om serier end de, der alene vedrører seriereservefondene, f.eks. definition af seriebegrebet, regnskabsmæssige forhold, forhold om aktiverens adskillelse, placeringsregler og balanceprincip.

Til nr. 21

De foreslåede bestemmelser indebærer, at indehavere af realkreditobligationer m.v. der er knyttet til serier med seriereservefonde, jf. § 54, stk. 2, i en konkurs har stilling som separatister til de midler, der

hører til den pågældende serie, og, hvis midlerne heri er utilstrækkelige, til midler i serier, der hæfter solidarisk med den pågældende serie. Forslaget svarer til den gældende bestemmelse, idet man dog præciserer, at påløbne renter af fordringer er omfattet af realkreditobligationsejernes krav mod serien.

De foreslåede bestemmelser indebærer endvidere som noget nyt, at indehavere af realkreditobligationer og andre værdipapirer, som ikke er udstedt i serier med seriereservefonde, på tilsvarende vis i en konkurs har stilling som separatister til en del af realkreditinstituttets øvrige aktiver.

Den i stk. 2 foreslåede bestemmelse indebærer således, at indehavere af realkreditobligationer og andre værdipapirer, som ikke er udstedt i serier med seriereservefonde, men af instituttet i øvrigt, jf. § 54, stk. 2, i en konkurs har stilling som separatister til en andel af den del af instituttets aktiver, der ikke er i seriereservefondene. Den del af instituttets aktiver, disse obligationsejere m.v. har separatistkrav overfor, svarer til de aktiver i instituttet i øvrigt, der udgøres af de til obligationerne og andre værdipapirer hørende pantebreve, der ikke er udstedt i serier, samt et beløb svarende til 8 pct. af disse pantebrevs risikovægtede aktiver, svarende til solvenskravet til disse pantebreve, jf. § 53, stk. 2.

Midlerne, hvortil indehaverne af disse realkreditobligationer og andre værdipapirer har separatistkrav, er således begrænset til den del af aktiverne i instituttet i øvrigt, der i princippet svarer til, hvad der ville have været i en seriereservefond, såfremt disse realkreditobligationer m.v. var udstedt i serier med seriereservefonde. Herved sikres disse kreditorer i princippet samme retsstilling ved et realkreditinstituts konkurs som indehavere af realkreditobligationer og andre værdipapirer, der er udstedt i serier med seriereservefond.

Er der, efter at separatistkravene er opfyldt, overskydende midler i serier eller instituttet i øvrigt, indgår disse i konkursmassen i overensstemmelse med de almindelige regler i konkursloven herom.

Konkursmassen anvendes til fyldestgørelse af konkurskreditorerne i overensstemmelse med reglerne i konkurslovens kapitel 10 om konkursordenen. Eventuelle ufyldte krav fra indehavere af realkreditobligationer og andre værdipapirer betales dog før de fordringer, der er nævnt i konkurslovens § 97 (simple fordringer). Sådanne ufyldte krav dækkes i forhold til restfordringens størrelse.

Det bemærkes, at det i vilkåret for en serie kan være bestemt, at indehaverne af realkreditobligationer eller andre værdipapirer alene kan rette deres krav mod den pågældende serie eller serier, der hæfter solidarisk hermed, jf. realkreditlovens § 54, stk. 3.

I så fald kan ufyldte krav separatistkrav ikke rettes mod konkursmassen.

Indskydere af ansvarlig indskudskapital i form af værdipapirer med ubestemt løbetid og andre kapitalindskud er i henhold til låneaftalen efterstillet alle andre konkurskreditorer.

Vedrørende de nærmere regler for behandlingen af et realkreditinstituts konkurs henvises til bemærkningerne til nr. 34.

Til nr. 22

Der foreslås en ændring af overskriften således, at denne bedre afspejler indholdet af kapitlet.

Til nr. 23

Den foreslåede bestemmelse er dels en konsekvens af de under nr. 12 nævnte ændringer og dels en tydeliggørelse af, hvilke midler placeringsreglerne gælder for. Den nuværende henvisning i § 60 til § 53 relaterer sig ikke til, hvilke elementer der kan indgå i den ansvarlige kapital, men relaterer sig til størrelsen af det samlede beløb (kravet til den ansvarlige kapital).

Indregningen af solidarisk hæftelse i den nuværende udformning af § 60 kan derfor indebære, at stort set hele den indbetalte kapital skal anbringes i børsnoterede obligationer.

Det har ikke været intentionen, at placeringen af realkreditinstituttets midler skulle inkludere krav til placering modsvarende den indregnede solidariske hæftelse. Da den solidariske hæftelse ikke er indbetalt, kan der ikke ske anbringelse af midler svarende til denne, da disse ikke vil være til stede.

Til gengæld foreslås placeringsreglerne tillige at indbefatte samtlige hel- eller delvis tilbagebetalingspligtige midler i de ældre serier fra før 1972.

I forbindelse med ændringen foreslås det tillige at erstatte de nuværende to forskellige procentsatser på henholdsvis 65 og 50 med en enkelt på 60, hvilket typisk vil svare til det vejede gennemsnit af disse to satser. Der er således ikke tale om nogen realitetsændring.

Til nr. 26

Som følge af, at det foreslås, at en serie kan optage ansvarlig indskudskapital, præciseres det, at en serie med seriereservefond ikke kan indskyde midler i andre serier som en sådan kapital.

Det præciseres endvidere, at såfremt realkreditinstituttet i øvrigt optager ansvarlig indskudskapital, kan der ikke ske indskydelse af ansvarlig indskudskapital i serier med et større beløb end det, realkreditinstituttet i øvrigt selv har optaget af denne kapi-

tal. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger.

Til nr. 28

Ændringen er en konsekvens af nr. 22.

Til nr. 29

Ændringen er en konsekvens af nr. 12.

Til nr. 33

Ændringen er en konsekvens af nr. 21.

Til nr. 34

Et realkreditinstituts konkursbehandling vil være atypisk i forhold til andre konkursboer, bl.a. fordi den endelige afslutning af boretningen må afvente det sidste låns udløb, da lånene er uopsigelige i henhold til pantebrevene. Det foreslås derfor, som noget nyt, at boligministeren skal fastsætte regler om konkursbehandlingen, herunder eventuelle regler om, at der i denne periode kan ske á conto udbetaling til kreditorerne (obligationsejerne).

Den foreslåede bestemmelse giver ikke adgang til at fastsætte materielle konkursregler.

Til nr. 35

Da redegørelsespligten i den nugældende § 91, stk. 2 vedrørende revisorskifte kun gælder, såfremt skiftet skyldes særlige forhold, og da kriteriet »særlige forhold« er baseret på et subjektivt skøn, foreslås det at ændre § 91, stk. 2, således at instituttet og revisor i tilfælde af revisorskifte skal afgive hver sin redegørelse til boligministeren for skiftet, uanset om parterne måtte finde, at der ikke foreligger »særlige forhold«. Bestemmelsen svarer til § 61e, stk. 4, i årsregnskabsloven, der i lyset af Nordisk Fjer-sagen blev indsat i denne lov i maj 1991. Efter § 61e, stk. 4 i årsregnskabsloven har den fratrædende revisor således pligt til at oplyse om grundene til sin fratrædelse til den tiltrædende revisor, uanset om fratrædelsen skyldes »særlige forhold« eller ej.

Til nr. 36

Det foreslås, at oplysningspligten også omfatter den fratrædende revisor.

Til nr. 37

Den foreslåede bestemmelse gennemfører tavshedspligtbestemmelsen i artikel 16 i 2. samordningsdirektiv. Denne artikel indeholder en harmonisering af medlemslandenes regler om tavshedspligt og vide-

regivelse af oplysninger for ansatte og eksperter, der handler eller har handlet på Finanstilsynets vegne.

En tilsvarende bestemmelse blev indføjet i bank- og sparekasseloven ved en lovændring i maj 1990.

Af bemærkningerne til forslaget til den nugældende § 98 i realkreditloven fremgår det, at der har været nedsat et udvalg i Finanstilsynets regi med henblik på at overveje, hvorledes bl.a. 2. samordningsdirektiv kunne implementeres i dansk lovgivning, og at der ville blive fremsat forslag til ændring af § 98, når dette udvalgs forslag forelå. § 50a i lov om ændring af lov om banker og sparekasser m.v. med flere love, jf. lov nr. 306 af 16. maj 1990, er således resultatet af dette udvalgs arbejde.

Det foreslås, at der skabes parallelitet til de regler om tavshedspligt, der er gældende for Finanstilsynet på bank- og sparekasseområdet. Bestemmelsen svarer derfor til den vedtagne § 50a i lov om ændring af lov om banker og sparekasser m.v. med flere love, jf. lov nr. 306 af 16. maj 1990.

Princippet om hjemlandskontrol, hvor ansvaret for solvens udelukkende påhviler hjemlandets myndigheder, kræver af hensyn til en effektiv tilsynsfunktion en udvidet udveksling af oplysninger mellem tilsynsmyndighederne i henholdsvis værtsland og hjemland.

I stk. 1 fastsættes hovedreglen om, at Finanstilsynets ansatte er forpligtet til ikke at videregive fortrolige oplysninger til andre personer eller myndigheder.

Da der er mulighed for i særlige tilfælde at inddrage eksperter, herunder revisorer, eller anden fremmed bistand i tilsynets arbejde, hvorved disse får adgang til fortrolige oplysninger, fastsættes det eksplicit i stk. 1, for at der ikke skal herske tvivl om rækkevidden af deres tavshedspligt, at disse personer er omfattet af samme tavshedspligt som tilsynets ansatte.

Ved fortrolige oplysninger forstås oplysninger om et realkreditinstituts forretningsmæssige forhold og låntagernes forhold samt oplysninger, som efter deres karakter er fortrolige. Oplysninger må dog videregives i summarisk eller samlet form, således at det enkelte institut eller dets kunder ikke kan identificere.

Ifølge lovforslaget må fortrolige oplysninger kun udleveres i de tilfælde, der eksplicit er fastsat i § 98, stk. 2. Lovforslagets bestemmelser om tavshedspligt og adgangen til at videregive oplysninger indebærer således en skærpelse i forhold til såvel forvaltnings generelle bestemmelser som de nugældende regler i realkreditloven herom. Undtagelserne, jf. stk. 2, til hovedreglen om, at fortrolige oplysninger ikke må videregives, er følgende:

- 1) Tavshedspligten er ikke til hinder for, at Finanstilsynet videregiver fortrolige oplysninger til politiet og anklagemyndigheden, i det omfang videregivelsen sker i forbindelse med tilfælde, der er omfattet af straffelovgivningen.
 - 2) Finanstilsynet kan videregive oplysninger under en civil retssag under forudsætning af, at oplysningerne vedrører et realkreditinstitut, som ved en domstolskendelse er erklæret konkurs eller trådt i likvidation, og at oplysningerne ikke vedrører tredjemand, der er involveret i forsøg på at redde realkreditinstitutionen.
 - 3) Videregivelse af oplysninger kan ske til andre tilsynsmyndigheder, der fører tilsyn med kreditinstitutter både her i landet og i andre lande inden for EF. Sådanne andre tilsynsmyndigheder inden for EF vil være undergivet en tilsvarende tavshedspligt, da alle medlemslande er forpligtede til at gennemføre 2. samordningsdirektiv inden 1. januar 1993. Oplysninger vil derfor kunne videregives til sådanne myndigheder uden yderligere undersøgelse.
 - 4) Oplysninger kan videregives til myndigheder i andre lande inden for EF, der har ansvaret for tilsynet med andre finansieringsinstitutter, forsikringsselskaber eller fører tilsyn med kapitalmarkederne. Der er dog en betingelse for videregivelse, at de nævnte myndigheder har behov for oplysningerne til varetagelse af deres tilsynsopgave.
 - 5) Oplysninger kan også videregives til kuratorer for et realkreditinstitut samt et beskikket tilsyn ved et realkreditinstituts betalingsstandsning. Bestemmelsen vedrører både danske realkreditinstitutter og udenlandske kreditinstitutter. De udenlandske institutioner, som Finanstilsynet kan udlevere oplysninger til, er de, der efter den nationale lovgivning medvirker ved behandlingen af et kreditinstituts konkurs eller betalingsstandsning. Endvidere kan oplysninger videregives til personer, som er ansvarlige for den lovplichtige revision af kredit- og finansieringsinstitutters regnskab. Videregivelse af oplysninger kan dog alene ske, såfremt disse institutioner og personer har behov for oplysningerne til varetagelse af deres opgaver.
 - 6) Oplysningerne vil kun kunne videregives til tilsynsmyndigheder uden for EF efter en undersøgelse af det pågældende lands lovbestemmelser om tavshedspligt for de, der fører tilsyn, og efter en forud indgået aftale om udveksling af oplysninger. I den forbindelse vil oplysninger også kunne videregives systematisk til den anden tilsynsmyndighed, f.eks. som led i en formaliseret samarbejdsaftale.
 - 7) Videregivelse af oplysninger kan ske til indenlandske eller udenlandske institutioner, der forvalter indlånsgarantiordninger under forudsætning af, at oplysningerne er nødvendige for, at de kan udføre deres arbejde.
 - 8) Oplysninger kan videregives til Danmarks Nationalbank og udenlandske centralbanker, selv om disse institutioner ikke fører individuelt tilsyn med kreditinstitutter, såfremt oplysningerne er nødvendige for dem i deres egenskab af pengepolitiske myndigheder.
 - 9) Oplysninger kan efter denne bestemmelse videregives til såvel boligministeren som industriministeren som led i ministerens tilsyn med forvaltningen.
 - 10) og
 - 11) Efter disse bestemmelser kan oplysninger videregives til Folketinget som led i Folketingets parlamentariske kontrol med forvaltningen. De foreslåede bestemmelser præciserer formuleringen af undtagelserne til tavshedspligten for Finanstilsynet. Folketingets adgang til at få fortrolige oplysninger vedrørende danske realkreditinstitutter er således betinget af, at procedurerne, som er omtalt i den foreslåede bestemmelse i nr. 10 og 11, iværksættes. Kommissionen og Rådet har erklæret, at direktivet ikke berører de nationale parlamentsudvalgs ret til at stille forespørgsler i medlemsstaterne for at indhente oplysninger i henhold til forfatningen. Direktivet forpligter på den baggrund ikke medlemsstaterne til at fastsætte regler om tavshedspligt, der udelukker, at der fra Finanstilsynet videregives oplysninger til Folketinget, når Folketinget tager særlige skridt til at få en sag oplyst. Videregivelse af oplysninger til Folketinget kan således efter stk. 2, nr. 10 og 11, ske, hvis Folketinget nedsætter en parlamentarisk kommission efter Grundlovens § 51, eller når der ved særlig lov eller i henhold til retsplejelovens § 21 nedsættes en kommissionsdomstol til at undersøge bestemte spørgsmål om Finanstilsynets virksomhed. Oplysninger kan også videregives til Folketingets Ombudsmand efter ombudsmandslovens § 7.
- EF-direktivet åbner mulighed for, at der i vidt omfang udveksles oplysninger på tværs af landegrænserne mellem EF-landenes tilsynsmyndigheder. Direktivets regler om tavshedspligt skal navnlig sikre, at oplysninger, som stammer fra ét EF-lands tilsynsmyndighed, er undergivet tavshedspligt, også når oplysningerne videregives

ves til et andet EF-lands tilsynsmyndigheder, som led i kontrollen med penge- og kreditinstitutternes virksomhed i det indre marked. På den baggrund må det antages, at oplysninger, der stammer fra udlandet, i overensstemmelse med direktivets grundlæggende regler om fuldstændig tavshedspligt ikke i øvrigt efter direktivet kan videregives til Folketinget, f.eks. i forbindelse med besvarelse af almindelige spørgsmål fra udvalgene.

- 12) Oplysninger i en sag, der er eller har været til behandling hos Finanstilsynet, kan endelig også videregives til de administrative myndigheder, som behandler klager over tilsynets afgørelse i sagen, f.eks. Industriministeriets Erhvervsankenævn.

Indbringes tilsynets afgørelse for domstolene, kan oplysningerne også videregives til domstolene.

Der er tale om en udtømmende liste.

Fortrolige oplysninger, som Finanstilsynet modtager, må ifølge stk. 3 alene bruges som led i varetagelsen af Finanstilsynets beføjelser efter realkreditloven. Desuden kan de bruges i forbindelse med sager, hvor en afgørelse truffet af Finanstilsynet påklages til højere administrativ myndighed eller indbringes for domstolene, jf. stk. 2, nr. 12.

Bestemmelsen i stk. 4 har til hensigt at sikre, at alle danske myndigheder, der modtager fortrolige oplysninger fra Finanstilsynet, er undergivet samme vidtgående tavshedspligt, som gælder for de med tilsynet beskæftigede. Bestemmelsen indebærer bl.a., at de ansatte i Danmarks Nationalbank og i erhvervsankenævnet har en mere vidtgående tavshedspligt med hensyn til oplysninger, som man modtager fra Finanstilsynet, end der gælder i øvrigt for disse institutioner. For så vidt angår udenlandske tilsynsmyndigheder m.v. kan Finanstilsynet kun videregive oplysninger i det omfang, der er sikkerhed for, at oplysningerne også i udlandet vil være underkastet tavshedspligt. Dette er tilfældet, for så vidt angår EF-medlemsstaterne efter gennemførelsen af 2. samordningsdirektiv.

Stk. 5 fastsætter, hvem der kan anses som part i forholdet til Finanstilsynet, når tilsynet efter lovens kapitel 16 undersøger de enkelte realkreditinstitutters forhold. Der foretages herved en præcisering af forvaltningslovens partsbegreb, således at det alene er det realkreditinstitut, hvis forhold, der undersøges, der kan anses som part. Dette betyder bl.a., at andre end realkreditinstituttet, selv om de pågældende måske har interesser i sagen, ikke har mulighed for f.eks. aktindsigt. Efter Finanstilsynets opfattelse følger det af reglerne i 2. samordningsdirektiv,

at der i meget vidt omfang skal sikres fortrolighed omkring de oplysninger, som Finanstilsynet gennem sin tilsynsvirksomhed kommer i besiddelse af. Bestemmelsen svarer til § 50a, stk. 5 i bank- og sparekasseloven.

Til nr. 38

De ændringer, som foreslås i lovforslaget indebærer, at straffebestemmelserne justeres i overensstemmelse hermed.

Til nr. 39

Det foreslås, at der skabes parallelitet til de regler om tavshedspligt, der gælder for pengeinstitutter i lov om banker og sparekasser, da de oplysninger, som et realkreditinstitut modtager om låntager, er af samme karakter som de oplysninger, pengeinstitutter modtager om deres kunders forhold.

Bestemmelsen svarer derfor til § 54, stk. 2, i lov om banker og sparekasser.

Den foreslåede bestemmelse tilsigter således at indføre en tavshedspligt for ansatte m.v. i realkreditinstitutter, der også omfatter forhold, som en låntager har betroet et realkreditinstitut, da det er i låntagerens berettigede interesse over for offentligheden at kunne hemmeligholde følsomme oplysninger om forretningsforhold, som institutterne måtte være i besiddelse af, samt de personlige oplysninger af privat fortrolig karakter, der måtte ligge til grund for den enkelte lånesag.

Låntagerne må således have et berettiget krav på, at oplysninger om deres økonomiske forhold, herunder hvorledes værdien af deres fast ejendom bliver vurderet, ikke kan komme til andres kendskab, fordi de tager deres lån i et realkreditinstitut.

Til § 2

I forhold til obligationsejere og andre indehavere af værdipapirer udstedt som led i udlånsvirksomheden, hvis krav er stiftet efter lovens ikrafttræden, giver det ikke anledning til betænkeligheder at lade loven have virkning også for tidligere udstedelse af disse papirer. Disse kreditorer vil være bekendt med kravets stiftelse med fyldestgørelsesreglerne.

I forhold til indehavere af realkreditobligationer og andre værdipapirer, hvis krav er stiftet før lovens ikrafttræden, vil separatiststillingen for ikke-seriebaserede obligationsejere til aktiver i instituttet i øvrigt betyde en marginal forringelse af fyldestgørelsesgrundlaget for obligationsejere i serier. Det må herefter afgøres på grundlag af de regler, som regulerer det enkelte retsforhold, hvorvidt denne forringelse af sikkerheden giver disse kreditorer særlige beføjelser.

Da institutterne imidlertid må antages at være i stand til at opfylde alle kreditorers krav, såvel obligationsejere som øvrige kreditorer, på tidspunktet

for lovforslagets fremsættelse, vil dette ikke være tilfældet, idet der i realkreditinstitutterne er en stor positiv ansvarlig kapital.

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

I realkreditloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 553 af 16. juli 1991, foretages følgende ændringer:

1. I § 12, stk. 2, nr. 4 ændres »egenkapital« til: »ansvarlige kapital«.

§ 12. Et udenlandsk kreditinstitut kan begynde at udøve realkreditvirksomhed her i landet gennem en filial 2 måneder efter, at boligministeren har modtaget meddelelse herom fra de kompetente myndigheder i hjemlandet.

Stk. 2. Meddelelsen fra hjemlandets myndigheder skal indeholde følgende oplysninger:

- 1) et program for filialens virksomhed, herunder oplysninger om organisation og de forretninger, der påtænkes,
- 2) filialens adresse,
- 3) navnene på de ansvarlige medlemmer af filialens ledelse,
- 4) størrelsen af kreditinstitutets egenkapital og solvensnøgletal og
- 5) oplysninger om en eventuel garantiordning i hjemlandet omfattende ejerne af de udstedte realkreditobligationer.

Stk. 3. Et udenlandsk kreditinstitut kan begynde at udøve realkreditvirksomhed her i landet som grænseoverskridende tjenesteydelser, når boligministeren har modtaget meddelelse herom fra de kompetente myndigheder i hjemlandet.

Stk. 4. Et finansieringsinstitut kan udøve den i stk. 1 og 3 nævnte virksomhed på de betingelser, der er fastsat i direktiver vedtaget af De Europæiske Fællesskaber.

Stk. 5. I tilfælde af ændring af et forhold, der er givet meddelelse om efter stk. 2, nr. 1-3 og 5, skal kreditinstituttet give meddelelse herom til boligministeren, senest en måned før ændringen foretages.

Stk. 6. Lovens bestemmelser gælder for filialer af kreditinstitutter med hjemsted uden for De Europæiske Økonomiske Fællesskaber, som agter at drive realkreditvirksomhed her i landet, med de afvigelser, filialforholdet nødvendiggør, eller som er fastsat i eller i medfør af international aftale. Aktieselskabslovens bestemmelser om filialer af udenlandske aktieselskaber gælder tilsvarende for filialer af sådanne udenlandske kreditinstitutter med en anden organisationsform.

Stk. 7. Boligministeren fastsætter regler i henhold til stk. 6, 1. pkt., samt regler i henhold til stk. 6, 1. pkt., samt regler om tilladelse til de i stk. 6 nævnte filialer af udenlandske kreditinstitutter, herunder om, at boligministeren kan undtage fra reglerne.

2. I § 30, stk. 3, ændres »type IS,« til: »type I eller IS,«.

Almennyttigt boligbyggeri

§ 30. Lån til alment nyttigt boligbyggeri ydes efter bestemmelserne i stk. 2-7.

Stk. 2. Til opførelse, herunder af forsøgsbyggeri i henhold til § 62 a i lov om boligbyggeri, kan ydes indeksslån, type IS, iden for en lånegrænse på 94 pct. Den maksimale løbetid er 50 år.

Stk. 3. Til ekstraordinære renoveringsarbejder kan i ganske særlige tilfælde og med kommunalbestyrelsens godkendelse ydes indeksslån, type IS, inden for en lånegrænse på 80 pct. Lån kan ydes ud over en lånegrænse

på 80 pct. mod kommunal garanti for den del af långivningen, der ligger ud over denne lånegrænse. Den maksimale løbetid er 50 år. Lånet må ikke overstige de afholdte rimelige udgifter.

Stk. 4. Til udbedring af ekstraordinære byggeskader, øget vedligeholdelse m.v. samt til ombygning af ledige lejligheder og forbedring af miljøet i almennyttigt byggeri kan ydes indeksslån, type IS, inden for en lånegrænse på 80 pct. Lån kan ydes ud over en lånegrænse på 80 pct. mod garanti fra kommunalbestyrelsen for den del af långivningen, der ligger ud over denne lånegrænse. Den maksimale løbetid er 50 år. Lånet må ikke overstige de godkendte udgifter.

Stk. 5. Til andre formål kan ydes nominal-lån indenfor en lånegrænse på 80 pct. Den maksimale løbetid er 30 år.

Stk. 6. Lån efter stk. 2 og stk. 4 må alene ydes, såfremt der er givet tilsagn om støtte i henhold til lov om boligbyggeri.

3. I § 33, *stk. 1*, ændres »stk. 2-4« til: »stk. 2-3«.

4. I § 33, *stk. 2 og 3*, udgår »jf. dog stk. 4.«.

5. § 33, *stk. 4*, ophæves.

Industri- og håndværksejendomme

§ 33. Lån til industri- og håndværksejendomme ydes efter bestemmelserne i stk. 2-4.

Stk. 2. Til opførelse kan ydes nominallån eller indeksslån, type I, inden for en lånegrænse på 60 pct., jf. dog stk. 4. Den maksimale løbetid er 20 år.

Stk. 3. Til andre formål kan ydes nominal-lån inden for en lånegrænse på 60 pct., jf. dog stk. 4. Den maksimale løbetid er 20 år.

Stk. 4. Industriens Realkreditfond har eneret til at yde lån i intervallet mellem 35 pct. og 60 pct. af ejendommens værdi i ejendomme, hvis belåningsværdi overstiger 2,6 mio. kr. Beløbsgrænsen på 2,6 mio. kr. reguleres én gang årligt på grundlag af udviklingen i det af Danmarks Statistik pr. 1. januar 1989 beregnede reguleringsindeks for boligbyggeri og med afrunding efter boligministerens bestemmelse. Reguleringen har virkning fra offentliggørelsen af dette indeks.

6. § 34, *stk. 5* affattes således:

»*Stk. 5.* Til kollektive varmeleverende energiforsyningsanlæg kan ydes supplerende nominallån til finansiering af hele eller en del af terminsydelsen i de første 5 år af løbetiden for et allerede optaget nominallån.«

Kollektive energiforsyningsanlæg

§ 34. Lån til kollektive energiforsyningsanlæg kan ydes efter bestemmelserne i § 33. Såfremt der stilles kommunal garanti efter bestemmelsen i stk. 7, kan lån til kollektive energiforsyningsanlæg dog ydes efter bestemmelserne i stk. 2-8.

Stk. 2. Til opførelse samt om- og tilbygning m.v. af kollektive energiforsyningsanlæg kan ydes nominallån. Den maksimale løbetid er 30 år. Lånet må ikke overstige de afholdte rimelige udgifter.

Stk. 3. Til opførelse samt om- og tilbygning m.v. af kollektive, udelukkende elproducerende, vedvarende energiforsyningsanlæg kan ydes indeksslån, type I. Den maksimale løbetid er 20 år. Lånet må ikke overstige de afholdte rimelige udgifter.

Stk. 4. Til kollektive varmeleverende energiforsyningsanlæg, der i overvejende grad baseres på indenlandske, herunder vedvarende, energikilder kan ydes indeksslån, type I eller type AI. Den maksimale løbetid er 20 år. Lånet må ikke overstige de afholdte udgifter.

Stk. 5. Industriens Realkreditfond har eneret til at yde lån efter stk. 2-4 ud over en lånegrænse på 50 pct. Såfremt långivningen reduceres som følge af offentlig støtte, fordeles reduktionen forholdsmæssigt mellem de lån-givende institutter efter størrelsen af de beregnede lån uden fradrag. Industriens Realkreditfond kan yde supplerende nominallån til kollektive varmeleverende energiforsyningsanlæg til finansiering af hele eller en del af terminsydelsen i de første 5 år af løbetiden for et allerede optaget nominallån.

Stk. 6. Lån efter stk. 2-4 må ikke ydes til anlæg ejet af elværker eller selskaber, hvori elværker har bestemmende indflydelse, medmindre disse anlæg er beliggende på Færøerne eller i Grønland, jf. dog § 105, stk. 2.

Stk. 7. Lån efter stk. 2-5 må alene ydes mod en garanti stillet af en eller flere primærkommuner. Garantien skal omfatte den del af lånet, der har sikkerhed ud over en lånegrænse på 60 pct. Garantien skal dog mindst dække 40 pct. af den samlede långivning ydet efter stk. 2-4.

Stk. 8. Boligministeren kan fastsætte nærmere regler om långivningen efter stk. 2-7. Regler om afgrænsningen af forskellige typer kollektive energiforsyningsanlæg efter stk. 4 fastsættes efter forhandling med energiminister.

7. § 42, stk. 1, affattes således:

»Værdiansættelsen af industri- og håndværksejendomme sker på grundlag af ejendommens grund og bygninger samt medpant-satte maskiner og andet tilbehør, herunder ledningsnet. Indeks-lån kan alene ydes på grundlag af værdien af grund og bygninger.«

8. I § 42, stk. 2, udgår: »dog«.

§ 42. Værdiansættelsen af industri- og håndværksejendomme sker på grundlag af ejendommens grund og bygninger. Industriens Realkreditfond kan dog medtage værdien af medpant-satte maskiner og andet tilbehør, herunder ledningsnet, ved værdiansættelsen af industri- og håndværksejendomme.

Stk. 2. Værdiansættelsen af kollektive energiforsyningsanlæg ved långivning i henhold til § 34 sker dog på grundlag af værdien af anlægget med tilbehør, herunder ledningsnet.

9. I § 49, stk. 1, 2. pkt. ændres »egenkapital« til: »ansvarlige kapital«.

10. I § 49, stk. 2, 1. pkt., ændres »egenkapital« til: »ansvarlige kapital«.

§ 49. Forskellen mellem de fremtidige betalinger på udstedte realkreditobligationer og andre værdipapirer på den ene side og pantebrev og af boligministeren godkendte finansielle instrumenter på den anden side skal kunne opgøres. De opgjorte årlige udbetalinger må i ethvert fremtidigt år højst overstige de årlige indbetalinger med et beløb svarende til 1 pct. af instituttets egenkapital.

Stk. 2. Den renterisiko, der følger af, at de fremtidige årlige udbetalinger overstiger de årlige indbetalinger, må højst udgøre et beløb svarende til 1 pct. af instituttets egenkapital. Ved renterisiko forstås instituttets tab ved en ændring af markedsrenten på 1 procentpoint.

Stk. 3. Realkreditinstituttet må på intet tidspunkt påføres risiko for tab som følge af forskelle mellem indfrielsesvilkårene eller valutassammensætningen for udstedte realkredi-

tl obligationer og andre værdipapirer på den ene side og pantebrev og af boligministeren godkendte finansielle instrumenter på den anden side.

Stk. 4. Boligministeren fastsætter nærmere regler om obligationsudstedelse og balanceprincip.

11. I § 50, stk. 2, ændres »egenkapital« til: »ansvarlige kapital«.

Kapitel 8

Virksomhed i udlandet

§ 50. Et realkreditinstitut, der ønsker at etablere en filial i et andet land, skal meddele dette til boligministeren sammen med følgende oplysninger om filialen:

- 1) i hvilket land filialen ønskes etableret,
- 2) et program for filialen, herunder oplysninger om organisation og de forretninger, der påtænkes,
- 3) filialens adresse og
- 4) navnene på de ansvarlige medlemmer af filialens ledelse.

Stk. 2. Boligministeren videresender de i stk. 1 nævnte oplysninger samt oplysninger om instituttets egenkapital til de kompetente myndigheder i værtslandet senest 3 måneder efter modtagelsen af alle disse oplysninger og underretter realkreditinstituttet herom.

12. Kapitel 9 affattes således:

»Kapitel 9

Solvens

§ 53. I et realkreditinstitut skal den ansvarlige kapital til enhver tid mindst udgøre 8 pct. af realkreditinstituttets risikovægtede aktiver og ikke-balanceførte poster, dog mindst 150 mio. kr.

Stk. 2. Kravet til den ansvarlige kapital, bortset fra kravet om mindst 150 mio. kr., skal være opfyldt både i de enkelte serier med seriereservefonde og i realkreditinstituttet i øvrigt.

Stk. 3. Boligministeren kontrollerer mindst to gange om året, om realkreditinstituttet opfylder kravene i stk. 1 og stk. 2.

Stk. 4. Såfremt et realkreditinstitut ikke opfylder kravet i stk. 1 eller stk. 2, kan Finanstilsynet fastsætte en frist, inden for hvilken disse krav skal være opfyldt.

Stk. 5. Boligministeren fastsætter regler om risikovægtning af aktiver og ikke-balanceførte poster samt om kontrol af opfyldelsen af kravet til den ansvarlige kapitalens størrelse.

§ 53 a. Et realkreditinstituts ansvarlige kapital beregnes som summen af kernekapitalen opgjort efter § 53b og § 53e og den supplerende kapital opgjort efter § 53c og § 53e, med fradrag af de i § 53d nævnte beløb.

Stk. 2. Den supplerende kapital må ikke medregnes med mere end 100 pct. af kernekapitalen opgjort efter § 53b og § 53e.

Stk. 3. Boligministeren kan fastsætte bestemmelser om opgørelsen af den ansvarlige kapital, herunder om medregning af og vilkår for optagelse af andre kapitalelementer.

§ 53 b. Kernekapitalen består af:

- 1) realkreditinstituttets seriereservefonde i serier, hvor der ikke er tilbagebetalingspligt til låntagerne,
- 2) den del af seriereservefondene i serier med tilbagebetalingspligt, jf. § 57, stk. 2, som ikke kan komme til udbetaling,
- 3) indbetalt aktiekapital,
- 4) overkurs ved emission og
- 5) andre reserver.

Stk. 2. Kernekapitalen reduceres med realkreditinstituttets beholdning af egne aktier, immaterielle aktiver og årets løbende underskud.

§ 53 c. Den supplerende kapital består af:

- 1) opskrivningshenlæggelser,
- 2) den del af seriereservefondene i serier med tilbagebetalingspligt, der modsvarer kravet i § 53, stk. 2, og
- 3) ansvarlig indskudskapital i form af værdipapirer med ubestemt løbetid og andre kapitalindskud.

§ 53 d. Har et realkreditinstitut en kapitalandel i et andet kredit- eller finansieringsinstitut, der overstiger 10 pct. af sidstnævnte aktie-, garanti- eller andelskapital, skal andelen fradrages ved beregningen af realkreditinstituttets ansvarlige kapital. Endvidere fradrages realkreditinstituttets efterstillede kapitalindskud i det pågældende kredit- eller finansieringsinstitut.

Stk. 2. Har et realkreditinstitut andre end de i stk. 1 nævnte kapitalandele samt efterstillede

kapitalindskud i kredit- og finansieringsinstitutter, der tilsammen overstiger 10 pct. af realkreditinstituttets ansvarlige kapital før de i stk. 1 og 4 nævnte fradrag, fradrages den overskydende del.

Stk. 3. Et realkreditinstitut skal ikke fradrage kapitalandele og efterstillede kapitalindskud i andre kredit- og finansieringsinstitutter samt i datterselskaber, der driver accessorisk virksomhed, som sammen med realkreditinstituttet er omfattet af konsolidering.

Stk. 4. Et realkreditinstituts kapitalandel og efterstillede kapitalindskud i et datterselskab, der driver accessorisk virksomhed, fradrages ved opgørelsen af realkreditinstituttets ansvarlige kapital.

§ 53 e. Et realkreditinstituts kernekapital, opskrivningshenlæggelser samt eventuelle andre kapitalelementer, jf. § 53a, stk. 3, skal være fratrukket enhver form for skat, der kan forudses på det tidspunkt, hvor beløbet beregnes, eller det skal være behørigt tilpasset, i det omfang skat reducerer det beløb, hvormed denne kapital kan anvendes til dækning af risici eller tab.

§ 53 f. I serier med tilbagebetalingspligt, der er åbnet før den 1. januar 1973, kan kravet til den ansvarlige kapital opfyldes med den i § 53c, stk. 1, nr. 2, nævnte kapital.

Stk. 2. I serier med tilbagebetalingspligt, der er åbnet før den 1. januar 1973, kan den i § 53b, stk. 1, nr. 2, nævnte kapital, som ikke medgår til dækning af kravet til seriens ansvarlige kapital, medregnes som kernekapital ved opfyldelsen af kravet til den ansvarlige kapital for realkreditinstituttet i øvrigt. Det beløb, som medregnes efter 1. pkt., må dog ikke overstige kernekapitalen i realkreditinstituttet i øvrigt.«

Kapitel 9

Egenkapital

§ 53. Et realkreditinstituts samlede egenkapital skal til enhver tid mindst udgøre 8 pct. af instituttets risikovægtede aktiver og ikke-balanceførte poster, dog mindst 150 mio. kr.

Stk. 2. Boligministeren kontrollerer mindst to gange om året, om realkreditinstituttet opfylder kravet i stk. 1.

Stk. 3. Såfremt et realkreditinstitut ikke opfylder kravet i stk. 1, påhviler det instituttet at opfylde dette krav inden 6 måneder.

Stk. 4. Boligministeren fastsætter regler om risikovægtning af aktiver og ikke-balanceførte poster, om kontrol af egenkapitalkravets opfyldelse samt om egenkapitalens opgørelse, herunder om vilkårene for medregning af ansvarlig indskudskapital og solidarisk hæftelse.

13. § 55, affattes således:

»§ 55. For lånet hæfter låntagerne både med det pantsatte og personligt over for serien henholdsvis realkreditinstituttet i øvrigt.

Stk. 2. For de forpligtelser, realkreditinstituttet i øvrigt har påtaget sig, hæfter låntagerne ikke.«.

§ 55. For lånet hæfter låntagerne både med det pantsatte og personligt over for serien henholdsvis realkreditinstituttet.

Stk. 2. Låntagerne hæfter ikke for realkreditinstituttets forpligtelser.

14. I § 56 indsættes efter stk. 1 som nyt stk.:

»*Stk. 2.* En serie kan optage ansvarlig indskudskapital. Den solidariske hæftelse efter stk. 1 kan ikke gøres gældende over for låntagerne til dækning af krav fra indskydere af ansvarlig indskudskapital. For serier med tilbagebetalingspligt åbnet før den 1. januar 1973 finder 1. pkt. ikke anvendelse«.

Stk. 2 og 3. bliver herefter stk. 3 og 4.

15. § 56, stk. 2, som bliver stk. 3, affattes således:

»*Stk. 3.* En serie hæfter ikke for de forpligtelser, realkreditinstituttet i øvrigt har påtaget sig«.

§ 56. Det kan i vilkårene for en serie fastsættes, at låntagerne ud over lånet hæfter solidarisk over for serien for et beløb svarende til en nærmere fastsat andel af pantebrevets hovedstol med fradrag af en forholdsmæssig andel af seriereservefondens midler. Låntagerne hæfter ikke personligt for dette beløb.

Stk. 2. En serie hæfter ikke for realkreditinstituttets forpligtelser.

Stk. 3. Det kan i vilkårene for en serie fastsættes, at serien hæfter for andre seriers forpligtelser. Et sådant vilkår kan kun fastsættes, hvis disse andre serier indeholder tilsvarende vilkår.

16. § 57 affattes således:

»§ 57. For serier, hvor låntagerne hæfter solidarisk, eller hvor der er truffet bestemmelse efter § 54, stk. 3, skal realkreditinstituttet oprette en seriereservefond. For andre serier eller grupper af serier kan instituttet vælge at oprette en seriereservefond.

Stk. 2. Det kan i vedtægterne eller lånevilkårene bestemmes, at låntagerne ved indfrielse af lånet har krav på at få udbetalt en andel af seriereservefondens.

Stk. 3. Seriens indtægter består af rente og lignende af pantebreve, indskud, bidrag, gebyr og lignende indtægter samt afkast af seriens aktiver og ikke-balanceførte poster. Seriens udgifter består af rente og lignende af obligationer og andre værdipapirer, udbetalinger af reservefondsandele, udgifter til administration og lignende, udgifter forbundet med optagelse og forrentning af ansvarlig indskudskapital, tab og hensættelser til sandsynliggjorte tab på seriens aktiver og ikke-balanceførte poster samt andelen af realkreditinstituttets skat«.

§ 57. For serier, hvori låntagerne hæfter solidarisk, eller hvori der er truffet bestemmelse efter § 54, stk. 3, skal realkreditinstituttet oprette en seriereservefond. For andre serier eller grupper af serier kan instituttet vælge at oprette en seriereservefond.

Stk. 2. Seriereservefondens indtægter består af terminsydelser, indskud, bidrag, gebyrer m.v. fra låntagerne samt afkast af fondens midler. Seriereservefondens udgifter består af udbetalinger til obligationsejerne.

Stk. 3. Det kan i vedtægterne eller lånevilkårene bestemmes, at låntagerne ved indfrielse af lånet har krav på at få udbetalt en andel af seriereservefondens.

17. I § 58, stk. 1, ændres: »realkreditinstituttets midler til: »øvrige midler i realkreditinstituttet«.

18. § 58, stk. 2, affattes således:

»*Stk. 2.* Der skal ske overførsel af midler til en serie fra realkreditinstituttet i øvrigt, såfremt det er nødvendigt for at opfylde kravet til seriens ansvarlige kapital, jf. § 53, stk. 2, medmindre en sådan overførsel medfører, at realkreditinstituttet i øvrigt ikke længere vil kunne opfylde kravet i § 53, stk. 2.«.

19. I § 58, stk. 3, ændres »til realkreditinstitutet« til:

»til realkreditinstitutet i øvrigt« og »stk. 2, 1. pkt.« til: »§ 53, stk. 2.«.

20. I § 58, stk. 4, ændres »seriereservefondene« til »serier«.

§ 58. Seriereservefondens midler skal holdes adskilt fra realkreditinstitutets midler.

Stk. 2. En seriereservefond skal til enhver tid have en størrelse, der svarer til lovens mindstekrav til egenkapital for pantebrevsrestgæld i den pågældende serie eller gruppe af serier, jf. § 53. Realkreditinstitutet kan overføre midler til seriereservonden, såfremt det er nødvendigt for at opfylde kravet i 1. pkt.

Stk. 3. Realkreditinstitutet kan i vedtægterne eller lånevilkårene fastsætte, at der skal overføres midler fra seriereservefondens til realkreditinstitutet, såfremt seriereservefondens er eller bliver større end fastsat i stk. 2, 1. pkt.

Stk. 4. Boligministeren fastsætter nærmere regler om seriereservefondene.

21. § 59 affattes således:

»§ 59. Erklæres et realkreditinstitut konkurs, anvendes seriernes midler til betaling af krav fra indehavere af realkreditobligationer og andre værdipapirer, jf. § 1, stk. 3, og § 3, stk. 1 i den pågældende serie eller gruppe af serier med seriereservefonde samt krav på de fra konkursdekretets afsigelse påløbne renter på de nævnte fordringer. Derefter dækkes de i § 57, stk. 2, nævnte krav. Overskydende midler indgår herefter i konkursmassen, jf. konkurslovens § 32.

Stk. 2. Erklæres et realkreditinstitut konkurs, anvendes midler i instituttet i øvrigt til betaling af krav fra indehavere af realkreditobligationer og andre værdipapirer, der ikke er udstedt i serier med seriereservefonde, samt krav på de fra konkursdekretets afsigelse påløbne renter på de nævnte fordringer. Midler, der anvendes efter 1. pkt., kan dog højst udgøre de til realkreditobligationerne og andre værdipapirer svarende pantebrev, jf. § 1, stk. 3, og § 2, stk. 1, samt et beløb svarende til 8 pct. af pantebrevens risikovægtede værdi. Overskydende midler indgår herefter i konkursmassen, jf. konkurslovens § 32.

Stk. 3. Konkursmassen anvendes til betaling af krav i overensstemmelse med reglerne i konkurslovens kapitel 10. Krav fra indehavere af realkreditobligationer og andre værdipapirer samt krav på de fra konkursdekretets afsigelse påløbne renter på de nævnte fordringer, betales dog i lige forhold efter de i konkurslovens § 96 nævnte krav, men før de i konkurslovens § 97 nævnte fordringer.«

§ 59. Erklæres realkreditinstitutet konkurs, anvendes seriereservefondens midler først til dækning af krav fra indehavere af realkreditobligationer eller andre værdipapirer i den pågældende serie eller gruppe af serier. Derefter dækkes i givet fald de i § 57, stk. 3, nævnte krav. Er der herefter overskydende midler, indgår disse i konkursmassen.

22. I kapitel 11 affattes overskriften således:

»De til egenkapitalen svarende midlers anbringelse« til: »Placeringsregler m.v.«.

Kapitel 11

De til egenkapital svarende midlers anbringelse

23. § 60 affattes således:

»§ 60. Et realkreditinstitut skal mindst have anbragt midler i børsnoterede obligationer opgjort til kursværdi svarende til 60 pct. af realkreditinstitutets ansvarlige kapital med fradrag af det beløb, hvormed den solidariske hæftelse er medregnet i denne kapital og med tillæg af midler i serier med tilbagebetalingspligt, der ikke medtages i den ansvarlige kapital.«

§ 60. Et realkreditinstitut skal mindst have anbragt midler i børsnoterede obligationer opgjort til kursværdi svarende til summen af:

- 1) 65 pct. af kravet til realkreditinstitutets egenkapital, jf. § 53, og
- 2) 50 pct. af det beløb, hvormed instituttets bogførte egenkapital overstiger kravet til instituttets egenkapital.

24. I § 61, stk. 1, ændres »egenkapital« til: »ansvarlige kapital«.

25. I § 61, stk. 3, 1. pkt., ændres »egenkapital« til: »ansvarlige kapital«.

§ 61. Et realkreditinstitut må ikke erhverve ejerandele i en erhvervsvirksomhed eller virksomheder i samme koncern, der driver anden virksomhed, for et beløb svarende til mere end 15 pct. af instituttets egenkapital.

Stk. 2. Et realkreditinstitut eller flere institutter i fællesskab må ikke gennem midlernes anbringelse udøve bestemmende indflydelse på en erhvervsvirksomhed, der driver anden virksomhed end realkreditvirksomhed eller accessorisk virksomhed.

Stk. 3. Et realkreditinstitut må ikke eje fast ejendom eller have ejerandele i ejendomselskaber for et beløb svarende til mere end 20 pct. af instituttets egenkapital. Ejendomme, som et realkreditinstitut har erhvervet for derfra at drive realkreditvirksomhed eller accessorisk virksomhed, er dog ikke omfattet af bestemmelsen.

26. Efter § 62 indsættes:

»§ 62 a. Midler i serier må ikke indskydes som ansvarlig indskudskapital, i andre serier eller i realkreditinstituttet i øvrigt.«

Stk. 2. Midler i realkreditinstituttet i øvrigt må ikke indskydes i serier som ansvarlig indskudskapital, medmindre der mindst er optaget ansvarlig indskudskapital for et tilsvarende beløb i realkreditinstituttet i øvrigt.

§ 62. Bestemmelsen i § 61, stk. 1, gælder også for et realkreditinstituts erhvervelse af ejerandele i kapitalformidlingsaktieselskaber, der efter sine vedtægter kan erhverve bestemmende indflydelse på erhvervsvirksomheder.

Stk. 2. Uanset § 61, stk. 2, kan flere realkreditinstitutter i fællesskab udøve bestemmende indflydelse på kapitalformidlingsaktieselskaber.

27. I § 65, *stk. 1*, ændres »egenkapitalkravet« til: »kravet til den ansvarlige kapital«.

§ 65. Realkreditinstituttets nettoaktiver inklusive ikke-balanceførte poster bortset fra de i § 49 nævnte skal svare til egenkapitalkravet i henseende til valuta.

Stk. 2. Boligministeren kan dispensere fra stk. 1.

28. I § 77, *stk. 3, 1. pkt.*, ændres »de til egenkapitalen svarende midlers anbringelse« til: »placeringsregler m.v.«.

29. I § 77, *stk. 3, 2. pkt.*, ændres »egenkapital« til: »solvens«.

Kapitel 13

Koncern- og ejerforhold

§ 77. Boligministeren kan godkende, at et realkreditinstitut opretter eller erhverver bestemmende indflydelse over et kreditinstitut, såfremt dette udelukkende driver realkreditvirksomhed og den i § 2, stk. 1 og 2, nævnte virksomhed eller inden for 3 år overgår til udelukkende at drive denne virksomhed.

Stk. 2. Et realkreditinstitut kan oprette eller erhverve bestemmende indflydelse over en erhvervsvirksomhed, der udøver funktioner i forbindelse med realkreditvirksomhed eller accessorisk virksomhed. Der skal senest samtidig med selskabets oprettelse eller erhvervelse ske indberetning herom til boligministeren. Lovens bestemmelser gælder for sådanne virksomheder med de nødvendige tilpasninger.

Stk. 3. I de i stk. 1 nævnte tilfælde gælder bestemmelserne i kapitel 7 og 11 om balanceprincip og om de til egenkapitalen svarende midlers anbringelse ikke for de enkelte institutter i koncernen, men alene for koncernen som helhed. Bestemmelserne i kapitel 9 og 15 om egenkapital og om regnskab og revision gælder med de nødvendige tilpasninger for såvel de enkelte her i landet beliggende institutter i koncernen som for koncernen som helhed. Modervirksomhedens bestyrelse og direktion påser overholdelsen af disse bestemmelser.

30. § 80, *stk. 2, nr. 3*, affattes således:

»3) hvis et realkreditinstitut ikke opfylder kravet til den ansvarlige kapital, jf. § 53, stk. 1 eller 2, og ikke har tilvejebragt den foreskrevne ansvarlige kapital inden for den i henhold til § 53, stk. 4, fastsatte frist.«

Inddragelse af godkendelse og opløsning

§ 80. Boligministeren inddrager den til et realkreditinstitut udstedte godkendelse,

- 1) hvis realkreditvirksomheden ikke påbegyndes inden 12 måneder efter godkendelsens meddelelse, eller
- 2) hvis realkreditvirksomhed ikke udøves i en periode på over 6 måneder.

Stk. 2. Boligministeren kan inddrage den til et realkreditinstitut udstedte godkendelse,

- 1) hvis realkreditinstituttet groft eller gentagne gange overtræder bestemmelser i denne lov eller regler udstedt i medfør af loven,
- 2) hvis et medlem af realkreditinstituttets direktion eller bestyrelse ikke opfylder de i § 9, stk. 2, nævnte krav til erfaring og vandel eller
- 3) hvis et realkreditinstitut ikke opfylder egenkapitalkravet, jf. § 53, og ikke har tilvejebragt den foreskrevne egenkapital inden for den i § 53, stk. 3, fastsatte frist.

Stk. 3. Afgørelser om inddragelse af godkendelse kan af instituttet og af den, afgørelsen vedrører, indbringes for domstolene inden 8 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende.

31. I § 81, stk. 1, ændres »egenkapitalkravet i § 53« til: »kravet til den ansvarlige kapital, jf. § 53, stk. 1 eller 2«.

32. I § 81, stk. 2, ændres »egenkapitalkravet ikke længere er opfyldt, jf. § 53« til »kravet til den ansvarlige kapital ikke længere er opfyldt, jf. § 53, stk. 1 eller 2«.

§ 81. Hvis et realkreditinstituts bestyrelse, direktion eller revisorer må formode, at instituttet ikke længere opfylder egenkapitalkravet i § 53, skal de pågældende straks meddele dette til boligministeren.

Stk. 2. Såfremt egenkapitalkravet ikke længere er opfyldt, jf. § 53, kan boligministeren bestemme, at bestyrelsen inden for en nærmere angiven frist uanset vedtægternes bestemmelse herom skal indkalde generalforsamlingen eller den efter vedtægterne øverste myndighed og redegøre for instituttets økonomiske forhold.

33. § 86, stk. 4, udgår.

§ 86. Bliver et realkreditinstitut insolvent, skal boligministeren indgive konkursbegæring.

Stk. 2. Efter afsigelse af konkursdekret beskikker skifteretten efter forhandling med boligministeren en eller flere kuratorer.

Stk. 3. Boligministeren har ret til at deltage i møder i kreditorudvalg og i skiftesamlinger. Udkast til regnskab og udlodning i konkurs-

boet skal sendes til udtalelse hos boligministeren.

Stk. 4. Indehaverne af realkreditobligationer og andre værdipapirer udstedt af realkreditinstituttet som led i udlånsvirksomheden, jf. § 48, betales i lige forhold i konkursordenen efter de i konkurslovens § 96 nævnte fordringer, men før de i lovens § 97 nævnte øvrige fordringer.

34. § 87, stk. 1 affattes således:

»§ 87. Boligministeren fastsætter regler om gennemførelse af opløsning og konkursbehandling af realkreditinstitutter.«

35. I § 91, stk. 2, ændres »en redegørelse, hvis skiftet skyldes særlige forhold,« til: »hver sin redegørelse for skiftet.«

36. I § 91, stk. 3, indsættes efter »revisorerne«: »herunder den fratrædende revisor«.

§ 91. Boligministeren kan forlange en revisor, der findes uegnet til sit erhverv, udskiftet og i stedet udpege en anden revisor, der fungerer, indtil nyt valg kan afholdes.

Stk. 2. Ved revisorskifte skal realkreditinstituttet og revisor give boligministeren en redegørelse, hvis skiftet skyldes særlige forhold.

Stk. 3. Boligministeren kan pålægge revisorerne enten alene eller sammen med den interne revisionschef at give oplysninger om realkreditinstituttets forhold.

Stk. 4. Boligministeren kan kræve gennemført en ekstraordinær revision i et realkreditinstitut. Realkreditinstituttet kan pålægges at betale for revisionens udførelse.

37. § 98 affattes således:

»§ 98. De med tilsynet beskæftigede og eksperter, der handler eller har handlet på tilsynets vegne, er under ansvar efter borgerlig straffelovs §§ 152-152e forpligtede til at hemmeligholde, hvad de gennem deres virksomhed bliver vidende om. Disse oplysninger kan dog videregives i summarisk eller samlet form, når hverken det enkelte realkreditinstitut eller dets låntagere kan identificeres.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1, er ikke til hinder for, at fortrolige oplysninger videregives:

- 1) til andre offentlige myndigheder, herunder anklagemyndigheden og politiet, i for-

- bindelse med tilfælde, der er omfattet af straffelovgivningen,
- 2) under en civil retssag, når et realkreditinstitut er erklæret konkurs eller trådt i likvidation som følge af en domstolskendelse, og såfremt oplysningerne ikke vedrører tredjemand, der er involveret i forsøg på at redde realkreditinstituttet,
 - 3) til de finansielle tilsynsmyndigheder, der inden for De Europæiske Fællesskaber fører tilsyn med kreditinstituttet,
 - 4) til de myndigheder i andre lande inden for De Europæiske Fællesskaber, der har ansvaret for tilsynet med andre finansieringsinstitutter og forsikringselskaber, eller fører tilsyn med kapitalmarkederne, under forudsætning af, at disse modtagere af oplysninger har behov herfor til varettagelse af deres tilsynsopgaver,
 - 5) til institutioner, der medvirker ved likvidation og konkursbehandling og lignende procedurer, samt personer, der er ansvarlige for den lovpligtige revision af kredit- og finansieringsinstitutters regnskaber under forudsætning af, at disse modtagere af oplysninger har behov herfor til varettagelse af deres opgaver,
 - 6) til finansielle tilsynsmyndigheder i lande uden for De Europæiske Fællesskaber under forudsætning af, at oplysninger er undergivet tilsvarende tavshedspligt, som angivet i stk. 1, og udveksles i henhold til international aftale,
 - 7) til institutioner, der forvalter indlånsгарантиer, under forudsætning af, at oplysningerne er nødvendige for, at de kan udføre deres arbejde,
 - 8) til Danmarks Nationalbank og udenlandske centralbanker under forudsætning af, at oplysningerne er nødvendige for dem i deres egenskab af pengepolitisk myndighed,
 - 9) til vedkommende minister som led i den overordnede tilsyn,
 - 10) til Folketingets Ombudsmand eller til en parlamentarisk kommission nedsat af Folketinget,
 - 11) til kommissionsdomstole eller undersøgelsesretter, nedsat ved lov eller i henhold til retsplejelovens § 21 eller 21 a, eller
 - 12) til administrative myndigheder og domstole, som behandler afgørelser, der er truffet af Finanstilsynet.

Stk. 3. Fortrolige oplysninger, som Finanstilsynet modtager, må kun anvendes som led i Finanstilsynets tilsynsvirksomhed, til pålæggelse af sanktioner, eller hvis tilsynets afgørelse påklages til højere administrativ myndighed eller indbringes for domstolene.

Stk. 4. Danske myndigheder m.v., der i henhold til stk. 2 modtager fortrolige oplysninger fra Finanstilsynet, er med hensyn til disse oplysninger undergivet den i stk. 1 omhandlede tavshedspligt.

Stk. 5. Som part i forholdet til Finanstilsynet anses alene det realkreditinstitut, som tilsynsvirksomheden efter lovens kapitel 16 vedrører.«.

§ 98. de med tilsynet beskæftigede er under ansvar efter borgerlig straffelov §§ 152–152 e forpligtede til over for uvedkommende at hemmeligholde, hvad de gennem deres virksomhed bliver vidende om.

Stk. 2. Bestemmelserne i stk. 1 er ikke til hinder for, at de med tilsynet beskæftigede som led i et løbende samarbejde med andre tilsyn videregiver oplysninger til disse under forudsætning af, at oplysningerne i disse tilsyn er undergivet tilsvarende tavshedspligt. Oplysninger, som modtages fra andre tilsynsmyndigheder med angivelse af, at oplysningerne er hemmelige eller fortrolige, eller hvor dette følger af oplysningernes karakter, skal være undergivet bestemmelserne i stk. 1.

38. I § 101, *stk. 1*, indsættes efter »§§ 48-52«: »§ 57, *stk. 1*, 1. pkt., § 58, *stk. 1* og 2.«.

39. I § 101 indsættes efter *stk. 5* som nyt stykke:

»*Stk. 6.* Bestyrelsesmedlemmer, medlemmer af lokale bestyrelser eller lignende, medlemmer af repræsentantskabet i et realkreditinstitut, revisorer og granskningsmænd samt deres suppleanter, direktører og øvrige ansatte, som uberettiget videregiver eller udnytter fortrolige oplysninger, som de under udøvelsen af deres hverv har fået kendskab til, straffes med bøde, for så vidt højere straf ikke er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Sædvanlige oplysninger om låntagers forhold kan videregives til koncernvirksomheder, jf. definitionen i årsregnskabslovens § 1, *stk. 2*, nr. 8, der er underlagt tavshedspligt som nævnt i 1. pkt., såfremt dette er erhvervsmæssigt be-

grundet. Oplysninger om rent private forhold må dog kun videregives med låntagers samtykke. Ansatte i koncernforhold, der får sådanne oplysninger, er underkastet den i 1. pkt. nævnte tavshedspligt.«

Stk. 6 bliver herefter stk. 7.

§ 2

§ 59 gælder også for realkreditobligationer og andre værdipapirer udstedt som led i udlånsvirksomheden, jf. § 1, stk. 3, og § 2, stk. 1, inden lovens ikrafttræden og kan ikke af realkreditinstitutts kreditorer gøres gældende som årsag til førtidig forfald af betalingsforpligtelser.

§ 3

Loven træder i kraft den 1. januar 1992.

Straffebestemmelser m.v.

§ 101. Overtrædelse af bestemmelserne i § 2, stk. 4, §§ 3–5, § 7, stk. 2, § 19, §§ 25–42, § 44, stk. 1, § 45, stk. 2–3, § 46, §§ 48–52, §§ 60–65, §

75, §§ 77–79, § 81, stk. 1, § 89, stk. 1, § 91, stk. 2, §§ 92–93 og § 95, stk. 1, straffes med bøde eller hæfte, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Stk. 2. Overtrædelse af § 20 straffes efter aktieselskabslovens § 161, stk. 1 og 2.

Stk. 3. I forskrifter udfærdiget i medfør af loven kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Stk. 4. Er overtrædelsen begået af et realkreditinstitut, kan der pålægges instituttet som sådant bødeansvar. For overtrædelser, der begås af et aktieselskab, anpartsselskab, andelsselskab eller lignende, kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar.

Stk. 5. Giver personer, der er knyttet til et realkreditinstitut, urigtige eller vildledende oplysninger om forhold vedrørende instituttet til offentlige myndigheder, straffes den pågældende med bøde eller hæfte, for så vidt højere straf ikke er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Stk. 6. Forældelsesfristen for overtrædelse af lovens bestemmelser eller regler udfærdiget i medfør af loven er 5 år.

Bilag 2

Folketingets forhandlinger vedr. realkreditloven

Folketingsåret 1989-90

Sp. 386, 386, 662, 3297, 4060

A 843, B 135, B 429, C 129

Loven stadfæstet 20. december 1989

(Lovtidende nr. 841)

Sp. 1989, 2790, 8314, 8734

A 1795, B 665, B 772, C 461

Loven stadfæstet 2. maj 1990

(Lovtidende nr. 269)

Sp. nr. 9555, 9944, 10593, 11165

A 5705, B 1877, B 2171, C 1039

Loven stadfæstet 8. juni 1990

(Lovtidende nr. 367)

Sp. 8856, 9011, 10202, 10798

A 5461, B 1423, B 1841, C 899

Loven stadfæstet 13. juni 1990

(Lovtidende nr. 417)

Sp. nr. 11260, 11262, 11351, 11378

A 5911, B 2277, C 1057

Loven stadfæstet 20. august 1990

(Lovtidende nr. 584)

Folketingsåret 1989-90

Sp. 37, 72, 130, 155

A 7, B 25, C 1

Loven stadfæstet 28. december 1990

(Lovtidende nr. 900)

Sp. 199, 874, 4235, 4509

A 891, B 329, B 337, C 267

Loven stadfæstet 24. april 1991

(Lovtidende nr. 254)

Sp. 6096, 6393, 6785, 7234

A 6403, B 1461, B 1677, C 869

Loven stadfæstet 6. juni 1991

(Lovtidende nr. 377)